

**CARLES SOLDEVILA**







# L'Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona

## Inauguració del nou Casal

### L'ACTE DE LA INAUGURACIÓ

El diumenge, a les deu del matí i davant d'un públic nombrosíssim, tingué lloc amb gran solemnitat, la inauguració del nou Casal de l'Institut. El reverend pare Antoni Marcel, abat del monestir de Montserrat, va beneir l'acte i la bella imatge de la Verge de Montserrat—patrona de l'Institut—obra de l'eminent escultor En Josep Llimona.

La volta de l'hemicicle està decorada per l'artista Josep Obiols.

Tot seguit, després de la benedicció va celebrar-se un solemni ofici, assistint al pare Marcel els canonges doctors Cardó i Lloveras, com a diacon i sotadiaca, i de capar el senyor rector de la parròquia de Sant Francesc de Paula.

Una secció de l'Orfeó Català dirigida pel mestre Pujol va cantar la missa "Te Christa-supplex", de Bouvier S. J.

### LA FESTA DE LA TARDA

Des de molt abans de les quatre, hora assignada per a començar l'acte de la tarda, estava materialment plens l'ample saló d'actes, galeries, passadissos, vestíbul i totes les altres dependències de la planta baixa. Era tanta l'aglomeració de públic que era completament impossible d'entrar-hi ni de sentir res.

Gràcies a l'amabilitat d'una senyoreta de la Comissió poguérem facilitar fer-nos un lloc entre la multitud.

En el moment de començar la festa el saló d'actes oferia un aspecte imponent.

Presidia el cardinal-arquebisbe de Tarragona, doctor Vidal i Barraquer, acompanyat del senyor bisbe de Barcelona, doctor Guàrdia, i el senyor abat de Montserrat, l'ex ministre En Francesc Cambó, el president de la Mancomunitat de Catalunya, En Josep Puig i Cadafalch; el president de la Diputació, En Joan Valles i Pujals; el regidor En Martí Esteve, delegat de l'alcalde; el doctor Parpal, delegat del rector de la Universitat; una delegada de la senyora directora de la Normal de Mestresses; En Josep Cabri, vice-president de la Comissió Mixta del Comerç; la fundadora i directora de l'Institut de Cultura, Na Francesca Bonnemaison, vídua de Verdaguier i Calles; representacions i el professorat.

Foren llegides diverses cartes d'adhesió i excuses d'assistència, entre elles, una escrita en català, naturalment, del doctor Reig, actual arquebisbe de València i padri d'una aula de l'Institut de Cultura.

Obert l'acte, la presidenta de la Secció Permanent d'Educació i Instrucció, Na Rosa Sensat de Ferrer, va llegir un notable treball en el qual va desenvolupar molt encertadament el tema "Educació femenina", que li valgué molts elogis i aplaudiments dels assistents. És impossible d'estructurar la tesi de la senyora Sensat, la qual sabé molt destreument precisar la missió de la dona a la societat.

Parlaren després la delegada de l'obra de l'Institut de Cultura i assenyalant la transcendència de la senyora directora de l'Escola Normal de Mestresses i En Cosme Parpal, en representació del rector de la Universitat, goant la funció social de la dona.

El director de la Caixa d'Estalvis i Pensions per a la Vellesa, el senyor Moragas i Barret, va fer un petit discurs lloant l'obra realitzada per l'Institut, fent remarcar la compenetració que existeix entre ambdues institucions, ja que per al nou Casal la Caixa de Pensions hi ha aportat una col·laboració eficaçíssima.

El president de la Diputació, senyor Valles i Pujals, va enlitzar també la tasca de l'Institut, el qual ha assolit la plenitud actual gràcies a l'abnegació de la seva fundadora Na Francesca Bonnemaison, vídua de Verdaguier i Calles, de la qual féu el més complet llogi. Parlà extensament de la missió de la dona a Catalunya, essent molt aplaudit.

El regidor En Martí Esteve féu un interessant parlament, fent remarcar que a Catalunya una bella part de l'obra d'educació ha estat realitzada per l'empresa privada. Les iniciatives d'aquesta mena serien menys necessàries en les nacions normalment constituïdes. Però Catalunya no té encara més que un germe de Govern nacional, i està delmada per una segles de decadència i per la manca d'exercici de les funcions directores i encara avui no tots els organismes públics ens són en llur integritat afectes. Per això l'obra realitzada per empreses privades, com aquest Institut, és indispensable i preciosa per a la vida del nostre poble; com ho ha estat, i ho és, la tasca de l'Orfeó Català, que avui ve a fer més plena la vostra festa. El president de la Diputació, continuà dient En Martí Esteve, en comparar la vostra obra amb un edifici, m'evocava una imatge de Goethe, el gran poeta alemany; exaltava la glòria del treballador anònim

dient que davant d'un monument, hom recordava el nom d'aquells qui en concebé el projecte i el de l'escultor que en cisellà les estàtues, però restaven en oblit els qui cavaren la terra i posaren els fonaments de l'obra, sense els quals aquesta no existiria. Sense l'esforç anònim de totes vosaltres, restaria sense fruit el que ve realitzant la fundadora d'aquest Institut el nom de la qual ha de ésser beneït per tots aqueus que han rebut els efectes benefactors de la seva obra.

El discurs del senyor Esteve fou molt aplaudit.

El president de la Mancomunitat, senyor Puig i Cadafalch, féu també un curt i precís parlament.

Som en uns moments, digué, que la funció social de la dona va extenent-se a activitats que semblaven reservades als homes. Avui la Sorbona i els altres principals centres universitaris dels pobles més cultes veuen com a llurs aules va concorrent-hi una creixent multitud femenina. El coneixement de les ciències i de les arts que exigeixen una major generositat, i de les quals els homes s'havien anat apartant, tenen avui una atenta col·laboració en vosaltres.

Elogia la tasca de l'Institut, que ve realitzant entre vosaltres una adaptació de la dona a la missió que els temps presents li assignen. Que l'obra aquí realitzada sigui en benefici vostre i de la terra catalana! (Grans aplaudiments).

El cardinal doctor Vidal i Barraquer va pronunciar un interessant discurs sobre la importància social de l'obra cultural realitzada per l'Institut. Fa un elogi del discurs de la senyora Sensat i diu que ven amb goig que la cultura es difongui, constituint-se els seus propagadors en apòstols de l'amor de la cultura i de la moral cristiana. Vosaltres podeu i deveu fer-ho.

Fa una orida a les dones de tots els estaments socials demanant-los ajut per a fer més extensiva aquesta obra cultural. En el discurs—diu—s'hi observa una idea perfectament cristiana i de germanor, recomanant l'esperit de sacrifici i d'amor per a prosseguir la tasca començada. Es plany que el discurs de la senyora Sensat no hagin pogut sentir-lo totes les assistents a l'acte, però com és molt interessant, creu que s'imprimirà i tothom podrà llegir-lo.

Acaba demanant a Déu la benedicció per tots i la glòria per la nostra pàtria.

Tots els que parlaren foren molt aplaudits per aquell estol de dames i donzelles que assistien orgulloses a la inauguració d'aquell gran Casal on han d'aprendre a ésser dones útils per a la nostra pàtria.

### EL VIROLAI DEL MONTSERRAT

En acabar la sessió es corregueren les cortines del fons i s'obriren les portes, apareixent la Mare de Déu del Montserrat en mig d'esplèndida lluminària. Tota la concurrència va cantar el "Virolai del Montserrat", formant un esplèndid conjunt.

### EL CONCERT DE L'ORFEO CATALA

En sortir l'Orfeó fou ovacionat per la concurrència reproduint-se l'ovació en alçar la batuta el mestre Millet per a dirigir la primera composició el "Cant de la senyora".

Foren cantades després les següents:

El Rossinyol, de Mas i Serracant; El Pardal, de Pérez Moya; Canço de Nadal, de Romeu i El cant dels ocells, Millet; L'heret Riera, Cumellas; La filla del marxant i El fill de Don Gallardó, de Sancho Marraco; La sardana de les monges, de Morera; La mort de l'escola, de Nicolau; O magnum mysterium, de Victoria; Credo de la missa "Papa Marcel", de Palestrina.

Totes foren aplaudides amb entusiasme, havent tingut de repetir "La sardana de les monges", "La mort de l'escola" fou especial ovacionada.

### OFRENA D'UNA LLAÇADA

Abans de cantar "O Magnum Mysterium" una comissió de dames de l'Institut va fer remesa al mestre Millet, perquè la posés al cim de la senyera, d'una llaçada de riquíssima seda amb la llegenda "A l'Orfeó Català, 8 d'octubre de 1922". Als caps de la cinta hi ha brodats els segells de l'Institut de Cultura i de l'Orfeó Català.

En enlairar-se la senyera, tota la concurrència va esclalar amb una perllunada ovació.

La festa resultà solemnement grandiosa, essent felicitats per l'actiu la senyora vídua de Verdaguier i Calles i les dames de la Junta, així com les professores que reben afectuoses enhorabones.

### L'OBRA CULTURAL DE L'INSTITUT

Aquesta institució, creada fa quinze anys sota la inicialva de la bondadosa dama Na Frances-

ca Bonnemaison de Verdaguier, tenint el primer estatge social a una casa del pati de l'església de Santa Anna, es veié tot seguit molt concorregut per noies, principalment obreres, que a més a més de les labors pròpies de la dona, anaven a aprendre-hi mecànica, topografia, laquigrafia i matemàtiques i altres disciplines.

Molt aviat fou insuficient aquella casa i l'Institut va traslladar-se al carrer d'Elisabets, on ha estat fins ara, adquirint cada dia una major plenitud i desenvolupament. S'augmentaren el nombre d'aules i la multiplicitat d'ensenyaments va assolir en aquests darrers temps un èxit tan manifest i les alumnes hi acudiren en quantitat tan gran que era ja gairebé impossible de romandre allí per més temps.

Avui l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona és la institució més important que hi ha a Catalunya.

L'Institut és ara en el que fou casal i jardí de la distingida família barcelonina d'En Benigne de Salas, al carrer Baix de Sant Pere, cantonada al de Montjuich de Sant Pere (avui de Verdaguier i Calles), al costat mateix de la Granvia Layetana.

El curs de 1921-22 s'hi donà no estant encara acabades les obres de construcció. Aquest estiu s'hi han acabat totalment i diumenge se'n va fer la solemni inauguració.

### EL QUE ES EL NOU CASAL DE L'INSTITUT

Una vegada acabada la festa i gràcies a l'amabilitat de les distingides senyores de la Junta, la vis-secretària, senyoreta Maria Sandiungo i la senyoreta Maria Teresa Masó, poguérem visitar detingudament el nou edifici que abasta per a donar ensenyament a més de 2.000 alumnes.

Es de sobria i elegant construcció, la llum hi entra per amples finestres que donen al carrer, a grans patis interiors o a jardins; el vestíbul, escales, galeries, passadissos, aules, tallers, tot és espaiós. El mobiliari de les dependències de direcció, secretariat i professorat és senzill i de bon gust artístic; el de les aules, còmode i pràctic.

Als mig-coterranis hi ha les seccions de dutxes i bany i l'aula de cuina, rebost i magatzem. La gran sala d'actes abasta per a contenir més de dues mil persones, perquè l'exemplar, la galeria, passadissos i aules que té a son voltant. Rep la llum zenital per una grandiosa claraboia del sostre, que és el trespol de l'espaiós pati o cel-obert central de tota la construcció. A la festera de la sala d'espectacles hi ha un hemicicle en pla més alt per a la presidència, i al mig hi ha un gran cortinatge que tapa unes portes que, en obrir-se, deixen veure la capella i llavors la sala es converteix en temple.

Les aules ocupen quatre pisos. A cada una d'elles hi ha, amb lletres, el nom del benefactor que ha contribuït amb determinada quantitat a les despeses de la construcció.

Al primer pis, ultra les classes, hi ha una sala semicircular que serveix de "bar", i fogons per a fer pràctiques de cuina. Al pis segon hi ha el museu de zoologia i al tercer l'exposició de labors, de costura, brodats, etcètera.

Al pis quart hi ha les aules-tallers per a l'exercici de les quals cal el màxim de llum; les aules de dibuix, les de fer puntes al coixí, les de brodat, cosir, sergir, etcètera, amb el mobiliari apropiat.

Hi ha, després, la sala de lectura i biblioteca.

## Festa Major de Les Corts

### Els Jocs Florals

Abans d'ahir es celebraren al teatre del Casino de Les Corts els Jocs Florals, organitzats per la Secció Artística i de Cultura i dedicats als escriptors novells.

Occupaven la presidència el Jural dels Jocs, format pels senyors J. Sala Bonfill, president; Segimond Torradella, Octavi Sallat, Oller Bertran, vocals i Joan Pardellans, secretari; N'Antoni Cuyàs, president del Casino; don Joan Piquet, caporal del someten del districte, i en Josep Ruyol Paudevila, delegat de l'Esbart Folk-lore de Catalunya.

El president, senyor Sala Bonfill, llegí el seu discurs, que tractava de la puresa de la poesia. Digué que els joves són els escollits, i que cavia que cultivesin l'art amb humilitat i mai com a cosa materialista.

El senyor Pardellans llegí la memòria de secretari, la qual parlava en termes molt escalars de les obres premiades.

Oberta la plica de la Flor natural en resultà guanyador En Jaume Rosquellas amb la seva bella i inspirada poesia "Collidra de maduixas". En Rosquellas anomenà regina de la festa a la gentil dama Na Concepció Font de Rosquellas, la qual pujà al tron al só d'una marxa triomfal i acompanyada de la cort d'amor que componien les belles damelles Na Maria Rafols, Na Ca-

rolina Gras, Na Maria Farrilla, Na Rosa Carretero, N'Antònia Llorç i N'Antònia Amat.

Els altres autors premiats siguérem: Jacinta Recio Ramos; Maria Vergar, Joan Martí, Xavier Berenguerel, Josep Garócs, Pere de Palloja, Sixt Vilà, Jordi Arnau, Júlia Martínez, mossèn Lluís G. Plaà, I. Rodríguez-Grat, Manel Redondo, Josep Granjor, Rovira Artigas, Joan Pubill, Manel Carretero, Joan Piquet, Pafau Ximéniz, Manel Valdepe, Eduard Junyent, R. Torres, Joan Peria, Tomás Roig i Llop, Vicens Andrés Lobet, J. Miralles, Miquel Trias, Ramon Fontanel, Vives Ferrer i Amadeu Ferrer.

Totseguit, el membre del Jural, senyor Oller Bertran, pronuncià el discurs de gràcies, animant als poetes novells.

Acabà la festa amb un lunch que ofrenà la regina als premiats.

### Exposició epocular

Aprofitant la festa major, ha estat oberta els dies 8 i 9 a l'Associació Instructiva Obrera una interessant exposició escolar dels treballs fets el curs passat pels minyons obrers. En els treballs s'hi ven una voluntat ferma i un desig de perfecció molt lloables. Alguns d'ells, com els que siguén els deixebles Brossa, Salvador Parés, Claramunt i Francesc Parés, són d'un mèrit força positiu.

### Altres festes

La nit del diumenge s'inaugurà el nou teatre del Casino de Les Corts, decorat amb gust i serietat, debutant-hi una companyia de sarqueia i opereta.

A les quatre de la tarda del mateix dia es celebrà un partit de futbol entre els equips "F. C. Juniors" i "F. C. Cortesano".

L'orquestra "L'art Gironí" donà una audició de sardanes. I als envelats del Casino de Les Corts hi hagueren grans balls.

## Noves Politiques

### LA LLEI DE JURISDICCIONS ALTRA VEGADA

Com diguérem en la Crònica judicial, el conegut propagandista nacionalista En Lluís Brú i Jardi ha estat condemnat per la Secció primera d'aquesta Audiència a dos anys, quatre mesos i un dia de presó correccional per la publicació d'un article al periòdic "L'Esquerra".

De cor, ho sentim.

### "ACCIO CATALANA"

Ha sortit el núm. 10 d'aquesta publicació setmanal. El sumari, interessantíssim i d'alta actualitat, es com segueix: "Els darrers escarajalls", "L'Ànima de la nació", "Per l'escola catalana", "Insistim", "Minúcies essencials", "A treballar", "Inconstància", "Un discurs d'En Sagor", "L'aplec de Poblet", "Irlanda davant el Parlament", "Informació estrangera".

Aquest número ha estat repartit als inscrits a Acció Catalana i es ven als quioscos a 25 cèntims exemplar.

### A PUIGLAGULLA

La "Pena", monomista de la Constància, de Vich, prepara, com altres anys, una anada a Puiglagulla, amb el projecte de fer-hi dir una missa, celebrar-hi un àpat d'homenatge al diputat pel districte En Ramon Vilaplana i, finalment, donar-hi un miting nacionalista. Així mateix s'hi beneirà una bandera destinada a "La Penya".

### NACIONALISME PRACTIC

A Mollet, avui, dimarts, començaran a la casa de la vila uns cursos d'escriptura catalana que duraran fins a l'acabament de l'hivern que ve.

### CONFERENCIA AL VENDRELL

El vice-president de la "Federació Democràtica Nacionalista", En Lluís Marsens, donà la seva anunciada conferència a l'"Agrupació N. D." del Vendrell, sobre el tema "Tasca del nacionalisme fins aconseguir la implantació dels seus ideals".

Començà fent història del nacionalisme català, ressenyant-ne diversos períodes i referint-se especialment a la concessió i desenvolupament de la Mancomunitat.

Analitzà els fruits que ha donat a Catalunya la intervenció dels regionalistes al govern d'Espanya, deduint-ne que s'ha de fer l'aver encara que s'estalvi la manera d'arribar-hi més promptes.

Acabà declarant-se partidari d'anar a la constitució de l'Estat català.

Fou molt aplaudit.

### "LA TRALLA", DENUNCIADA

Ha estat denunciat el periòdic nacionalista "La Tralla". La denúncia es funda en la poesia "L'altiu", publicada en el número dedicat a l'Onze de Setembre.

Com a conseqüència, el seu autor, En Joaquim Delcós, ha estat processat i declarat la seva llibertat provisional mitjançant fiança.

De bo de bo que ho sentim.

### POCS I MAL AVINGUTS

Els quatre romanescos que hi ha a Barcelona, bon punt s'han posat a actuar ja s'entenen. Part de la seva joventut—joves i "ja" romanescos—surten ara dient que tenen instruccions clares i concretes del seu cap, el comte de Romanones, i que s'han d'abstenir de "variar el rumb per lo que a política local se refereix".

Així de la "política local" vol dir, com qui no diu res, que "ratifican" la incondicional adhesió a la Unió Monàrquica Nacional.

Ja tenia raó En Rovira i Virgili, quan deia que En Romanones no era pas el "partit" que començà Catalunya.

## Els Chors de Clavé a París

Amb molts dels fets lamentablement provincians que ja indueixen d'una manera prou clara la Crònica del nostre redactor-corresponsal senyor Pérez Jorba i la N. de la R. que hi afegirem; el Casal Català de París ha tramès al senyor alcalde de Barcelona un document que per la seva importància publicuem íntegrament. Diu així:

Honorable senyor:

En nom del "Casal Català", de París, ens volem obligats a adreçar-vos aquest escrit, de ferma protesta, per les desconsideracions de què la nostra entitat ha estat objecte, per part dels elements oficialment directores de l'Expedició de Chors de Clavé, que en aquesta localitat han estat des del dia 25 fins al 30 del propassat setembre.

Els adreçem a la Corporació municipal de la vostra digna presidència, perquè com havent-li ologat una subvenció de deu mil pessetes, exigiu de llurs elements amplex explicacions de llur comportament amb nosaltres, que venim a representar la Colònia Catalana de París, car els esmentats directores han inferit una vergonyosa ofensa a la personalitat i dignitat de nostra Catalunya que nosaltres tant estimem i de que la ciutat de Barcelona se'n diu Cap i Casal.

Per mitjà de la premsa catalana, el nostre Casal s'assabentà de la pròxima arribada a aquesta capital d'una expedició de "Chors de Clavé". Nosaltres, que ens deduem a tot l'hora per rebre i atendre a germans de nostra Pàtria, quan compareixen en aquí per llurs qüestions particulars, correm sempre a trobars-nos per un goisme espiritual, perquè parlant amb ells sentim l'eco de la nostra ben aimada Catalunya.

Es amb aquest esperit que ens va mancar temps per a escriure i demanar-los una data, perquè els Chors, junt amb els nostres elements, plegats, celebréssim íntimament una festa nacionalment catalana, per a fer-hi broitar d'una manera esplendorosa la nostra ànima patriòtica.

El senyor Capdevila, president dels expedicionaris i regidor de l'Ajuntament barceloní, molt atentament ens va indicar que ens veníem amb la Comissió establerta a París. Així ho vam fer. Però la primera desconsideració ja la tinguérem en parlar amb el senyor Franck, de l'esmentada Comissió. Aquest senyor ens va respondre amb una consideració a la nostra personalitat catalana, no pas massa feliç; ens digué, entre altres coses, que així no's podia resoldre fins que l'expedició fos arribada.

Aconfortats per la expressió amable de la correspondència enviada pel senyor Capdevila, vam tenir l'esperança de que sortírem amb el nostre propòsit, tan bon punt tractéssim personalment amb els directores de l'expedició.

Efectivament, en una sentença que tinguérem amb el senyor Capdevila i el senyor Vidal, acordàrem el programa de cançons que a la festa executarien les misses chorals i que aquesta tindria lloc al vespre del divendres, dia 29.

Així ho tractàvem el divendres al matí i al vespre del mateix, la nostra joventut escampava per arreu de la ciutat els prospectes anunciadors de la patriòtica vetllada.

Arribàrem al dia de la festa, "Le Palais de la Mutualité", lloc que havíem llogat per aquest objecte, bullia de catalans de la Colònia i de ciutadans francesos, amics de totes les nostres festes. Ja tot seguit observàrem la poca concurrència de choristes, i vam començar a temer quècom que hom ens advertia a la vigília i amb molta insistència el mateix dia de la festa. Efectivament, a l'hora de començar hi havia una petita minoria de choristes; el mestre director, senyor Noví, no va poder parèixer, hom ens advertí de que se'n ha anat al teatre de l'Òpera; i una incomparable absència de tots els elements directores de l'expedició, ens confirmava tot plegat el presagi d'aquell abandon.

Compreneu, memorable senyor, la manifesta desatenció gairebé grollera de què s'ns feia objecte, davant d'aquella multitud que esperaven la realització de la festa? Com explicàvem, sobretot als ciutadans francesos, una manca de formalitat que entre els mateixos catalans?

Suspendre la festa i explicar la veritat de la maniobra, tan poc digna, de què érem objecte, era passar per una vergonya massa orda.

Al, honorable senyor! Per sort nostra, sempre hi ha decidits i de bon patriotisme en tota massa catalana. Assistents a l'acte esmentat hi avia, sense manca d'hi ni un, tota la massa chorals de Riudoms, de Gavà, de Valls i alguns de solts d'altres contrades que ens dol molt no poder recordar. Tots aquests bons amics, conscients de la indigna mal i feta que es cometia a la nostra entitat, s'oferiren a executar el programa del concert coral i got

la direcció del mestre del Chor de Riudoms, senyor En Pau Bertran, de qui mai aquest Casal podrà restar prou agraït, vam sortir d'aquell moment difícil. Merced doncs a aquests elements i d'altres que en van sortir d'entre la concurrència, poguérem completar un brillant programa, de cançons chorals poètiques i de cançons franceses com també concert de violí i piano de música catalana.

Per aquest miracle de Déu, poguérem solucionar un greu conflicte en un poble estranger, a on el nostre geni català anava a parar molt poc dignament.

Al endemà correguérem a trobar als de la Comissió i parlarem amb el senyor Vidal, perquè'ns dongués explicacions de un comportament tan estrany, no gaire recompençador a les immenses atencions que a tot hora tinguérem pels expedicionaris; per a suplicar-los-hi totes aquelles deficiències que no havien previst els organitzadors, i també multiplicar tots els catalans d'aquí, proporcionant-els-hi tota mena de facilitats i atencions. Els senyors de la Comissió, no'ns van dir res que pogués satisfer, i, en canvi, restava en peu la coacció descarada que aquests senyors directores van fer als choristes perquè no comparexessin a la festa com van dir al senyor Noví, segons ens digué, ell mateix, de que l'acte no's feia.

Nosaltres ja sabem la veritat de tot ho que ha succeït i preferim que aquells mateixos senyors directores ho expliquin en sessió pública del Ajuntament barceloní. Nosaltres, encara som massa febles per a descurar-nos amb qui en aquest país té més força i consideració de les autoritats franceses que no pas nosaltres.

Vulgueu, doncs, honorable senyor, fer pública justícia per aquest afront que a Catalunya s'ha comés, en un país com França, que sempre tanta estima, consideració i respecte ha tingut per a nostra Pàtria catalana.

Déu vos dongui forces anys de vida per la prosperitat de Catalunya.

El president, J. Dalmau; el secretari, B. Puig Codó.

Senyor president del Ajuntament de Barcelona.

## Jocs Florals de la Bonanova

De mica en mica es va perdent la consuetud exclusiva de celebrar Jocs Florals a l'Estiu, aclimant-se també aquestes festes perfectament a la tardor, que enguany i en preparació de ben notables.

Diumenge, dia 8, foren celebrats els de la Bonanova, sota la presidència, literària de mossèn Barrera i l'oficial integrada pel regidor nacionalista senyor Matons i mossèn Lluís Xiró, rector de la parròquia de la Bonanova, i els senyors En Joan Magrí, Manuel Libre i Rafael Valls, per la Junta del Centre de Defensa Social, organitzador de l'acte.

El senyor Matons, en nombre de la ciutat, obrí la festa i el president del jurat, mossèn Barrera, seguí seguidament son discurs comentant l'oda a la Pàtria de l'Artaban, recordant un poema de Manzoni, remarcable per la seva erudit ponderada.

N'Octavi Sallat llegí la seva memòria de secretari, concisa, oportuníssima i molt original.

La llagaçada que llegava la flor natural guanyada per En Josep Maria Casas de Muller, amb les barres catalanes incomprensiblement combinades amb una altra ensenya que no era tanmateix la de la Pàtria, donà lloc a l'incident que hom podia preveure. El poeta en acceptar la distinció de mans del president, féu constar amb paraules categòriques que protestava en nom propi i d'altres autors premiats, de l'absurditat de la combinació esmentada, afegint que la respectava en atenció a l'origen espanyol de la regina.

Aquesta fou la bella damisella Na Dolors Avelló, d'una gràcia i una distinció delicadíssima.

De l'englantina en fou guanyador el nostre company de redacció, En Fages de Climent, amb una Oda a la Tramuntana. L'amb obtingueren premi els senyors Minguet, Bertran i Pijóan, Molcior Fort, Fernández Burgas i Barrera Rocamora, Barrellans i altres.

El discurs de reglament fou llegit per mossèn Xiró.



# AGENCIA HAVAS AGENCIA RADIO

# TELEGRAMS

## FRANÇA

## M. Peinçaré parla de la guerra a Vaucouleurs

París, 9.—En el discurs pronunciat a Vaucouleurs del Mosa, pel president del Consell de ministres M. Poincaré amb motiu de la inauguració del monument aixecat a aquella localitat en honor dels morts de la Gran Guerra, el cap del Govern en recordar com França atacada per Alemanya es veia obligada no sols a repel·lir l'agressió sinó a combatre fins que fos reparada la iniquitat que consagrà el Tractat de Frankfurt, declarà que a la memòria dels homes no hi ha records d'altra guerra més dura pels vencedors ni d'altra ja més olement i liberal pels vençuts.

França—digué després el senyor Poincaré—no vol deixar-se arrancar més concessions sobre les que ja porta fetes i amb les quals ha arribat al límit de la seva tolerància.

Rebutjà després les acusacions formulades per determinats periòdics relatives a què França pretengui desencadenar nous disturbis al món.

França—afegí—acaba de mostrar una vegada més als ulls de tothom quan sinceres són les seves resolucions pacífiques, esforçant-se en aquests darrers dies en retindre arran del cingle als que de no mitjançar la intervenció francesa haurien pogut precipitar-se-hi.

En aquests temps França defensa a l'ensens que els propis interessos, els interessos dels aliats.

Ret després un homenatge de reconeixement a les tropes musulmanes, que durant la guerra prestaren la llur ajuda a França.

Es un fet—digué després—que França no pot manar a la política oriental, pot quan menys exercir molt marcada influència en ella.

Negar la Tràcia Oriental a Turquia hauria estat un fet—digué després—capaç per ell sol d'exasperar als turcs vencedors i percongar indefinidament les hostilitats.

Tota l'acció de França ha estat sempre dirigida en un sentit de onellitat i de pau.

No hi ha molt—acabà dient—amb motiu de celebrar-se a Meaux l'aniversari de la victòria, jurarem que sabrem evipir les reparacions. Per acabar de decidir la política de França per què que a l'estranger es refereix, completament avui aquest jurament, comprometent-nos a redoblar els nostres esforços per a evitar a la humanitat noves hecatombes.—Havas.

## L'EMBAIXADOR DE FRANÇA A BERLIN

París, 9.—Segons notícies de Berlín, el Govern alemany ha rebut amb satisfacció el nomenament de M. de Margerie per al càrrec d'embaixador de França a Berlín.—Havas.

## LA VAGA D'INSORITS MARÍTIMS

Mançella, 9.—Els obrers del moll i els desarmadors de carbó s'han declarat en vaga.

Durant l'Assemblea general de Sindicats marítims que es celebrà el dimecres, s'acordà la duració i extensió del moviment.—Havas.

## EL SALVAMENT DEL QUIRASAT "LIBERTÉ"

Tolón, 9.—Continuen activament els treballs per a fer sortir el cuirassat "Liberté". Abir el cas pogué atacar prop d'un metre. Es confia que surarà abans del mes de novembre.—Radio.

## EL VIATGE DE M. HERVIOT A RUSSIA

Petrograd, 8.—M. Herviot ha visitat la Cambra de Comerç de Petrograd. El president li ha donat la benvinguda i ha expressat la seva esperança de que es reuniran tan prompte com sigui possibles les relacions comercials entre Rússia i França.—Radio.

## L'ESPOSA DE ZAGLOUL A GIBRALTAR

El Cairo, 9.—L'esposa de Zagloul Paixà ha embarcat a Port-Saïd amb direcció a Gibraltar, on es trova el seu marit.

Una multitud immensa ha acollit a la noia del capdell nacionalista amb entusiastes aclamacions.—Havas.

## LA REACCIÓ MONARQUICA A BAVIERA

París, 9.—Comuniquen de Londres a "Le Journal" que el Govern de l'Imperi ha rebut informacions molt pessimistes respecte dels projectes de reacció monarquica a Baviera.

A conseqüència d'això s'assigura que els representants de França, Anglaterra i Itàlia han dirigit a l'Imperi Govern respectiva informacions detallats i precisos sobre dels esmentats projectes.—Havas.

## LA PAU CAMI D'ORIENT

## El Govern grec segueix el consell de Venizelos i renuncia a la Tràcia

El gran sacrifici : Constenació a Atenes : Les instruccions als Alts Comissaris Continua la Conferència de Mudània : Els turcs segueixen avançant per les zones neutres Itàlia i la qüestió del Dodecanès

Londres, 9.—Comuniquen d'Atenes que el ministre de França ha fet una gestió prop del nou Govern grec per a aconsellar-li que accepti les proposicions al·lades referents a l'evacuació de Tràcia Oriental i l'ha previngut a l'ensens de què es prendrien mesures de rigor en cas d'una negativa.

El ministre de França ha demanat també que no s'enviïn més tropes al front de Tràcia.—Radio.

Atenes, 9.—Després d'un Consell de ministres s'han enviat instruccions als delegats grecs a Mudània de no cedir en la qüestió de Tràcia més que davant les decisions preses per unanimitat per les potències.

Un llarg telegrama rebut de Venizelos exposant el resultat de la seva conversa amb Poincaré, aconsellava a Grècia que s'apartés de la seva actitud d'intransigència absoluta. Aquest telegrama ha pesat definitivament demunt de la decisió del Govern hel·lènic de consentir en el gran sacrifici que per a ella representa la evacuació de Tràcia.

La consternació es general a Atenes.—Radio.

Atenes, 9.—El Consell de ministres ha resolt prendre en consideració els telegrames enviats per Venizelos i, en conseqüència, d'acceptar la evacuació de la Tràcia oriental i de prosseguir les negociacions relatives al plaç que haurà de concedir-se per a aquesta evacuació.—Havas.

## ELS DIPUTATS GRECS DE TRÀCIA

Atenes, 9.—Els diputats de Tràcia han fet una nova crida als dirigents aliats pregant-los impedeixin l'entrada dels turcs a Tràcia abans de la evacuació de la població cristiana, menaçada en cas contrari de complet extermini.—Radio.

## LORD CURZON A LONDRES

Londres, 9.—Abir arribà a aquesta capital, tornant de París, Lord Curzon, el qual ha declarat a un redactor de la Agència Reuter que esperava fundadament que seria signada una solució raonable en la qüestió d'Orient.

En el Consell de Ministres que se celebrà aquesta tarda, a les quatre, Lord Curzon feu declaracions sobre el resultat de les seves gestions a París.—Havas.

París, 9.—En regressar abir a Londres Lord Curzon, va dir als periodistes que estava satisfet dels resultats de les converses de París, on, digué, no s'ha ve mai en va.—Radio.

## LES INSTRUCCIONS ALS ALTS COMISSARIS

Londres, 9.—Després del Consell celebrat el dissabte a la tarda, foren enviades al general Harington les instruccions acordades a París.

A la vista d'aquestes instruccions, rebudes també pels generals Charpy i Monbelli, abir foren regrestes les negociacions entre turcs i aliats.

Constantinoble, 8.—Havent pogut notar algunes diferències entre el text de les instruccions dels llurs Govern i el text anglès, els generals Charpy, frances, i Monbelli, italià, col·locaren els textos i sortiren a la nit cap a Mudània per a aclarir aquestes diferències.—Havas.

## LA SITUACIÓ A TRÀCIA

Londres, 9.—Telegrafau a l'Agència Reuter des de Constantinoble, que el general Harington ha comunicat que les missions aliades enviades a Tràcia asseguren que tot el territori està tranquil.

Un aeroplà s'internà fins més 30 milles més enllà de la zona neutral, i de torada han afirmat els tripulants que no veien senyals de cap combat ni tampoc nous pobles destruïts.—Havas.

## LA CONFERÈNCIA DE MUDÀNIA

Constantinoble, 9.—El comitè oficial britànic anuncia que els generals reunits a Mudània celebraran una curta entrevista en la qual Ismet Paixà adoptarà una actitud conciliadora. Declarà que els kemalistes demanaven la llibertat de tots els presoners civils i militars que hagin caigut en poder dels grecs, amb autoritat a la reunió de la Conferència de la pau.

El representant d'Angora feu observar que els turcs han posat ja en llibertat a tots els presoners civils grecs i que allibera-

ran els presoners militars, en firmar-se el Tractat de pau.

Els generals aliats contestaren a Ismet Paixà que comunicarien la seva petició als llurs respectius Govern, ja que són aquests els que han d'entendre en la qüestió.—Havas.

Constantinoble, 8.—En la darrera sessió de la Conferència de Mudània, no es parlà de la qüestió de Tràcia, inscribint-se la discussió d'aquest assumpte en l'ordre del dia de la sessió que seguirà a la recepció de noves instruccions de París i Londres.

En parlar de l'alliberació dels presoners, els generals aliats declararen que en què que fa referència als militars, la qüestió deu ésser resolta entre turcs i grecs.—Radio.

## SEMBLA QUE KEMAL ACOEP-TARA L'ACORD DE PARÍS

Londres, 9.—Les darreres informacions de Constantinoble deixen preveure que Kemal Paixà acceptarà els termes del recent acord de París, encara que es creu que farà algunes objeccions de detall.—Havas.

## ELS TURCS CONTINUEN AVANÇANT PER LA ZONA NEUTRAL

Londres, 9.—Telegrafien de Mudània, que violant la zona neutral, els turcs han ocupat Karajesi, mentre la cavalleria avançava en direcció de Xilu.

Els aliats han retirat les llurs tropes d'Ismit, fins a tancar d'aquesta qüestió a la Conferència de Mudània.

Augmenten les concentracions turques a Ismit.

A Txanak la situació continua estacionària, retirant-se els turcs per a evitar el contacte amb els anglesos.

En els voltants d'aquesta posició, els contingents turcs de cavalleria han estat substituïts per altres d'infanteria.—Havas.

Constantinoble, 9.—Un comitè del Gran Quartier General britànic, senyala que amb motiu de les violacions de la zona neutral per part dels kemalistes, els generals aliats han fet una advertència al representant de Kemal Paixà, demanant la retirada de les tropes turques de la zona d'Ismit. Les tropes turques de la regió de Txanak no han estat retirades ni s'ha assegurat la pressió d'infanteria en aquesta regió.—Havas.

## MANIFESTACIONS DEL MINISTRE ANGLÈS DE LA GUERRA

Londres, 9.—El ministre de la Guerra, sir Worthington Eames, en un discurs pronunciat a Colchester, ha dit que el Govern ha procedit amb prudència i fermesa, sense provocar i amb el sincer desig d'evitar la guerra.

Ha expressat llor convenció de que després dels reforços enviats a Txanak i a Gallipoli, les tropes britàniques no tenen res que temer.—Radio.

## ITALIA S'APROFITA EN LA QÜESTIÓ DEL DODECANÈS

Roma, 9.—La Agència Stefani publica un comunicat dient que havent de celebrar-se una conferència per a resoldre les qüestions d'Orient damunt de noves bases, Itàlia ha comunicat al Govern d'Atenes que considera nuls tots els acords especials entre ambdues nacions concernents al Dodecanès.—Havas.

## EL DEUTE TURC

Constantinoble, 9.—Segons notícies de procedència autoritzada el Govern d'Angora declara reconèixer el Decret del Govern de Constantinoble en virtut del qual s'atorgen determinades concessions sobre el Deute públic.

L'estatut d'aquest Deute funcionarà com venia sent-se anteriorment.

El Deute, privat temporalment dels seus ingressos a Anatòlia, entrarà en possessió de les quantitats que li corresponen després del restabliment de la pau.—Havas.

## L'AUSILI NORDAMERICÀ ALS REFUGIATS

Washington, 9.—El president Harding ha donat la seva autorització per a que es fassi una crida nacional a fi de recaudar diners destinats a socórrer als refugiats d'Orient.—Havas.

## A LONDRES ES PARLA DE ORISI

París, 9.—Segons notícies de Londres que publica "L'Echo de Paris", en els clubs londinencs corre el rumor d'una propera

crisis política a conseqüència del fracàs de la política desenrotllada per Lloyd George a Orient.

Es pronuncien els noms de Curzon, Chamberlain i Bonar Law com a susceptibles de succeir a Lloyd George.—Havas.

## LA SOLIDARITAT DELS ALIATS

París, 9.—Segons impressions recollides anit en els cercles aliats, ha estat conclòs un acord entre França, Anglaterra i Itàlia, no solament sobre les condicions a presentar els kemalistes a Mudània, sinó sobre una mida de solidaritat front de l'actitud dels turcs.—Radio.

## L'ACTITUD DE IUGO-ESLAVIA I RUMANIA

Londres.—Telegrafia el corresponal del "Times", a Atenes:

Es creu saber que iugo-eslavia i Rumania, fora del interès que tenen en el manteniment de l'equilibri de les potències dels Balkans, no tractaran d'influir en les decisions finals de la Conferència de Mudània, a primera per raons de política interior i la segona a causa del creixent perill pel costat bolxevista.

Sembla també que Grècia ha obtingut de Belgrad les seguretats de que Iugo-Eslavia s'abstindrà d'aprofitar-se de l'infortuni grec.—Radio.

## ELS SOCORS A RUSSIA -- UN COMUNICAT DE LA MISSIÓ NANSSEN

Ginebra, 9.—La Missió de socors a Rússia que presideix el doctor Nansen, ha publicat el següent comunicat:

Un delegat del comitè italià de socors per als nens que avia de visitar les regions d'Astrakhan, Canas del Nord, Xkran, Crimea, Kuban, Zaratow i Moscou, afirma que a tot arreu la collita és molt dolenta.

Un delegat rus de la Russiá Famiye Rétive Fund acaba d'informar des de Zaratow que els recursos alimentaris de que es disposa en aquella regió i quedaran reduïts a glicions de desembre vinent.

El mateix passa a d'altres moltes regions en les quals resulta que de no adoptar disposicions extraordinàries, més d'un milió de persones tornaran a patir les tortures de la fam.

El motiu que la població resulti defraudada en les seves esperances, és que quan en el mes de juny es calculà el rendiment de la collita, es va creure que donaria una setanta mil "puds" i ara resulta que només se'n obtindran uns set mil cinc cents.—Havas.

## EL VIATGE DE FONK A LA ARGENTINA

Buenos Aires, 8.—Els aviadors francesos Fonk i Frouval han efectuat amb èxit damunt l'Atlàntic diversos vols amb simulació de combat.

Presenciaran les evolucions el president de la República senyor Alvear i gran nombre de personalitats.

Per la tarda el capità Fonk donà una conferència, exposant el projecte d'una línia aèria franco-argentina.

S'ha creat un Comitè per a estudiar els mitjans de portar a la pràctica aquest projecte.—Radio.

## LA POLITICA ANGLESA -- LES PREVISIONS D'UN CAVI MINISTRIAL

París, 9.—El corresponal particular de "L'Echo", de París, diu que es parla d'una crisi política de gran amplitud, per tal com l'atmòsfera està conforma en considerar com un fracàs complet la política oriental de Lloyd George.

En els cercles polítics es jutja que avui seria perfectament possible de confiar la direcció del Ministeri a Lord Curzon, el qual estaria apoiat per la majoria unionista de la Cambra de Comerç durant la Conferència de la pau relativa a Orient i que asseguraria l'interregne en espera de les eleccions generals de desembre de 1923.

Una dimissió de Lloyd George per motius de salut no portaria la necessitat d'eleccions generals, com tampoc la portaria de Donald Law l'any passat, fun-

## ITALIA

## Declaracions del cap del Govern Sr. Facta

Roma, 8.—El senyor Facta ha declarat que no s'ha assenyalat encara data per a la reanunciació de les tasques parlamentàries. Diu que no s'ha adoptat cap mida excepcional per al manteniment de l'ordre interior, però el Govern comprèn perfectament llur deure i assegurarà a tota costa la tranquil·litat del país. Per últim, el primer ministre italià ha desmentit formalment el rumor que havia corregut de la crida a files de dues quintes.

Facta s'entrevistà a la tarda amb el senyor Bianchi, secretari polític del partit feixista, el qual elegia en terminar aquesta conversa la claredat política del president del Consell.—Radio.

## SCHANZER A CONFERÈNCIA AMB BENES

Roma, 9.—El ministre d'Afers Exteriors, senyor Schanzer, sortí ahir cap a Venècia, on celebrà avui una conferència amb Benes, ministre de Txecoslovàquia.—Havas.

## ALEMANYA I LA SOCIETAT DE NACIONS -- DECLARACIONS DEL LIDER SOCIALISTA SUEC SENYOR BRANTING

París, 9.—Telegrafien de Berlín a "Le Matin" que el senyor Branting, interrogat abans de tornar a Suècia, manifestà que l'ingrés d'Alemanya a la Societat de les Nacions està subordinat a una investigació seriosa, imparcial i detallada dels seus deures davant les potències i que està disposada a complir tots els seus compromisos.

El Reich haurà igualment de donar a la Societat de les Nacions prèvies garanties d'indole moral per a l'esdevenidor.

El senyor Branting estima que la política de prudència seguida per França, i de la qual és una nova prova la conclusió de l'acord dels senyors De Lubersac i Hue Stinnes, privarà als monarques alemanys de llurs més eficaces mitjans de propaganda.

El senyor Branting acabà expressant la seva convicció que els Sindicats podran tornar aviat a imposar la seva voluntat al Reich respecte de la necessitat de restaurar les regions devastades a França.—Havas.

Estocolm, 9.—El senyor Branting, de tornada a Suècia, ha desmentit categòricament la notícia circulada a la Premsa estrangera, segons la qual durant la seva estada a Berlín havia encunat negociacions amb el Govern del Reich sobre l'admissió d'Alemanya a la Societat de les Nacions.—Havas.

## LA REPRESENTACIÓ DE SUECIA A PARÍS

Estocolm, 9.—Els rumors circulats sobre que el líder socialista suec senyor Branting, anava a ésser nomenat ministre de Suècia a París, no semblen respondre a la realitat de les coses, car s'assigura que el Govern suec no ha pensat encara amb aquesta qüestió.—Havas.

## OBITUARI

Santiago de Xile, 9.—Ha mort Palmatall Moudt, ex president de la República.—Havas.

## EL NOU GOVERN ARGENTÍ

Buenos Aires, 9.—Ha quedat constituït el Govern, encarregant-se de la cartera de l'Interior Josep Matienzo; de la d'Afers Exteriors, Angel Galland; de Finances, Rafael Herrera; de Justícia, Lluís Gondra; de Guerra, el colonel August Juste; de Marina, Palmatall Moudra; de Foment, Eufraasi Lora; i d'Agricultura, Tomás de Bretón.—Havas.

## EL RAID NOVA YORK-RIO JA-NEIRO

Santo Domingo, 9.—Ha arribat l'antidivisió que fa el raid Nova York-Rio Janeiro.—Havas.

## EL CONGRES DEMOCRATIC D'ELBERFELD

Elberfeld, 9.—Ex el Congrés democràtic inaugural ahir fou aprovada una resolució expressant la confiança que les associacions de treballadors i els partits burgesos europeus s'atiraran extensament a tots els alemanys republicans per a treballar en comú.—Havas.

## L'ORIENT PETIT

## ELS MONTENEGRINS VAN A LA CONQUESTA DE MONTEGRO

Roma, 9.—Segons un despatx d'Antivari, el comandant montenegrí Raspopovix, baixant les muntanyes albaneses, ha ocupat Antivari i Dulligau, ha proclamat la independència de la regió i ha enviat a les autoritats yugoslaves un ultimàtum comunicant-les a evacuar la comarca. El Govern de Belgrad ha ofert un premi d'un milió de dinars per la captura de Raspopovix.—Radio.



# CONFERENCIES

PREMSA ASSOCIADA  
: CORRESPONSALS

## Relacions comercials

### El comerç amb Noruega

La "Gaceta" d'ahir publica el conveni comercial entre Espanya i Noruega, en virtut del qual Espanya aplicarà a les mercaderies noruegues els drets de la segona columna de l'Arancel.

El Govern noruec es compromet a permetre, mentre duri el present conveni, la importació en barrils o en ampolles, així com el transport i venda a l'interior, dels vins espumosos i altres vins espanyols, qual riquesa alcohòlica no excedeixi de calorze graus, sense limitar el consum.

El Govern noruec es compromet a acceptar provisionalment els certificats d'anàlisi expedits pels laboratoris espanyols per als vins, acreditant que aquests procedeixen exclusivament de la fermentació del suc de raïms frescos i que reuneixen les condicions exigides des del punt de vista higiènic per la llegiació espanyola. Aquesta disposició regirà fins que els dos Governos s'hagin posat d'acord sobre la signa i contingut d'aquests certificats.

Aquest conveni entrarà en vigor tan aviat com siguin canviades a Madrid les ratificacions corresponents, un cop complertes per una i altre banda les formalitats establertes per les respectives llegiacions i regirà durant un any, a comptar des de la data de dita ratificació, continuant en vigor en el cas de no haver estat denunciada amb tres mesos d'anticipació, hasta tres mesos després d'haver estat denunciada.

## NOTICIES DE LA PRESIDENCIA

El sotsecretari de la Presidència, senyor Marfil, ha dit que anit, a les vuit, havia tornat el president amb el Rei, de la seva excursió a Salamanca.

Ahir, a la tarda, els Reis s'aturoren a Avila, essent objecte d'expressives manifestacions d'afecte.

L'alcalde d'Avila ha tramès un telegrama agraint la visita.

Ha afegit el sotsecretari que el cap del Govern havia despatxat amb el Rei, però que no havia solmes a la firma cap Decret.

També ha dit que el Govern té el projecte de trametre un representant a la inauguració del monument erigit al marqués de Comillas a Cadix, el qual acte se celebrarà el dia 12.

## ELS ARTISTES DE VARIETES, LLIURES

El Sindicat de Varietés ha fet pública aquesta nota:

"La Junta Directiva posa en coneixement dels artistes de varietats que poden contractar-se lliurement amb totes les empreses d'Espanya, per haver estat aixecat el boicot a les matèries per la Societat d'Actors i autoritzat el repertori de varietats. Al mateix temps, el domicili social ha estat establert definitivament al carrer del general Alvarez de Castro, 17, baixos, dreta. Hores d'oficina: de deu a dos i de tres a sis.

Tots els artistes que vulguin entrar al Sindicat poden fer-ho fins al 20 del corrent mes.

## La sessió de l'Ajuntament

A tres quarts de sis, i amb assistència de bastants regidors, l'alcalde, senyor marqués d'Alfilla, declara oberta la sessió, que és ordinària i de primera convocació.

El secretari llegeix l'acta de la darrera sessió, que és aprovada.

**Despatx oficial**

Es dona compte al Consistori de diferents oficis i comunicacions, d'entre les quals anoten les següents:

Un ofici de l'Alcaldia, acompanyant nota i comprovants de les despeses que ocasionar l'enterrament del mestre Pedrell i que sumen 4.328'90 pessetes, d'acord de la Comissió d'Hisenda de pagar aquesta quantitat.

Un telegrama del senyor Peix, alcalde accidental de Puigcerdà, que diu així:

"Ajuntament meua presidència, sessió ahir, va acordar testimoniar l'agraïment remesa 500 pessetes que es destinen als fons que interessa atenció comunicat. El saluda afusivament."

**Dilectes de damunt la taula** : L'acord de la Societat de les Nacions

La primera proposició que hi ha damunt la taula és la que fa referència a l'acord pres per la Comissió política de la Societat de les Nacions; demanant per a les minories nacionals el llibre de la llengua materna davant dels tribunals. En l'ordenança.

El senyor Rocha, referint-se a la sessió passada, diu que va demanar si fos present quan es dis-

## LA QUESTIO DEL MARROC

El cònsol d'Uxda alliberat : La bandera dels regulars : Els projectes de la Comissió parlamentària : Declaracions d'En Burguete : Les operacions d'Alhucemas

El ministre d'Estat ha facilitat aquesta tarda la següent nota:

"Com a resultat de la reclamació presentada sense pèrdua de temps pel Govern espanyol, el Govern francès ha disposat la immediata alliberació de l'agent cònsol d'Espanya a Uxda, senyor Cagigas, el qual es troba ja reintegrat al seu lloc.

El ministeri d'Afers Estrangers de París ha fet saber a l'ambaixador d'Espanya que les autoritats del Protectorat francès al Marroc desautoritzen la conducta que amb motiu d'aquest incident han observat els agents de la frontera del Muluya, havent-se donat instruccions així mateix perquè incoi l'oportú expedient.

Per la seva part, el Govern espanyol, el mateix dia que va tenir coneixement oficial de la detenció del senyor Cagiga, ordenà que el cònsol general, senyor Clara estrallades a Uxda, per a obrir una ampla informació sobre el succeït.

**DISTINCIONS A LA MEHALLA I ALS REGULARS**

Ha estat concedida la Medalla militar a la mehalla jafiana i als grups de forces regulars indígenes de Teluan i Larraix, en atenció a què des de la seva creació han constituït la força de xoc de les columnes en totes les operacions que s'han fet en els territoris respectius, donant sempre rchacients proves de valor, entusiasme i amor i llealtat a Espanya.

**ELS REGULARS A SEVILLA**

Al ministeri de la Guerra han facilitat la següent nota:

"Per a rebre la bandera que al grup de forces regulars indígenes de Larraix ofereix l'Ajuntament de Sevilla, demà embarcaran a Larraix, per a dirigir-se a aquella capital, un labor d'infanteria i un esquadro muntat del labor de cavalleria, que portaran la representació del grup.

El viatge el faran en el bàixell "Escolano".

A l'acte del lliurament de la bandera hi concorrerà també en representació de cada un dels cossos de la dita comandància, constituïda per un cap i un oficial.

En el dit acte s'imposarà a la bandera del grup la Medalla militar que amb aquesta data li ha estat concedida."

**DERIVACIONS DEL EXPEDIENT PICASSO**

La ponència parlamentària que té en estudi l'expedient del general Picasso per a la depuració de responsabilitats pel desastre d'Annal tornarà a reunir-se el dijous vinent i espera deixar ultimel el seu treball a la tercera sessió del mes actual.

A l'entorn del dia 25 es convocarà el ple de la comissió perquè comenci l'estudi de l'informe que s'ha de cotnreure a la seva aprovació.

Fidels al jurament prestat de no revelar el més mínim de tot al que a l'estudi de l'expedient prestat a la revocació del compromís que voluntàriament adquirí i que ha de prescriure pre-

oisament en el moment mateix que es reoprenquin les sessions de Cortis.

No obstant el discret mutisme que s'han imposat els representants de les diverses fraccions polítiques que el Congrés designà perquè en son dia la Cambra deliberi i pronunci el seu veredicté en assumpte que per la seva transcendència constituirà durant molt temps l'actualitat dels problemes sotmesos a la Cambra en la vinent legislatura, coneixem algunes dades que creiem d'interès informatiu.

S'ha parlat en el si de la comissió de què no consten en l'expedient tots els elements de judici indispensables per a redactar un informe complet.

Per virtut de les relats ordres publicades pel senyor Cierva, eliminant de les suposades responsabilitats a l'allavors als comissari, general Berenguer, no es precisa en l'expedient si en realitat existí un dualisme, a l'apreciar l'abast de les operacions que precediren al desastre, entre els generals Silvestre i Berenguer.

Opinen els ponents que en l'informe de caràcter jurídic que elevaran al ple no sorgeiran divergències, però no neguen que aquestes puguin produir-se quan es sotmetin a la comissió en ple.

En la nostra legislació les responsabilitats en què puguin incurrir els ministres en l'exercici de llurs funcions, són aquelles que com les de prevariació o quan cauen de ple dintre el Codi penal; però en l'estudi de l'expedient Picasso es tracta de dilucidar a concretar si les responsabilitats arriben a alguns dels ex ministres que regentaren el ministeri de la Guerra.

En aquest punt concret les opinions s'han exterioritzat amb criteris diferents.

Des del cop d'Abarran fins el desastre d'Annal, transcorregueren 52 dies, temps més que suficient perquè la llig hagués estat aprofitada, bé reconstruint un exercit que patia de manca de comandament, o amb l'adopció de mesures de previsió, enaminada a fortificar les posicions de retaguarda que públicament s'ha dit que eren simples telons amb bombines, quan el país creia que es disposava de pedres ferroquanyes.

Sobre aquestes conseqüències es formularen vots particulars i és possible que aquest sigui el punt de partida, aduint els fonaments bàsics per a concretar l'abast de les responsabilitats.

En el parer del senyor Alcala Zamora s'enjudicia el ple de conjunt, atenció-se a les consideracions i deduccions del general Picasso en iniciar-lo.

És possible que alguns vots, deduint els ensenyaments d'aquest informe de caràcter jurídic, assenyalin més concretament els casos de responsabilitat, que per cert no figuren tots a molt superficialment en el citat expedient.

**ELS PROPOSITS D'EN BURGUETE**

An sortir aquesta tarda de

conferenciar amb el ministre de la Guerra, l'Alt comissari, aoté al que assistí el senyor Millan Astray, digué En Burguete als periodistes:

"Les impresiones que es van rebent d'ambdues zones, Oriental i Occidental, continuen essent excelents.

Com han vist vostès, el desembarc fet darrerament a M'Ter s'ha verificat fèitment i sense cap baixa. Aviat lindràn lloc altres operacions en la mateixa forma.

Preguntat per si tindria més conferències amb el ministre de la Guerra abans de tornar al Marroc, va dir que si, per més que desitjés marxar com més aviat millor a Melilla, per on sortirà, si li és possible, demà passat.

L'ajutant de l'Alt comissari va dir que el general Gómez Sousa marxaria també el dimecres amb En Burguete, i no el dimarts com s'havia dit.

**LES OPERACIONS D'ALHUCEMES**

Un íntim amic del general Burguete, parlant de les operacions que s'organitzen sobre Alhucemes, ha dit:

"Puc assegurar que no tindran efecte dites operacions. El cert és que tots els treballs fet per l'Alt comissari tenen per objecte la submissió del Maghzen de totes les kables que poblen la zona de nostra Protectorat. Alhucemes es sotmetrà en un dia, com totes les demés, però no que darà aïllada; el que hi ha és que no serà precis escriure noves pàgines de sang; ni haurà prou amb la demostració de nostra força per a la seva submissió en un moment oportú.

Referint-se a l'assumpte dels presoners, ha assegurat que ja estan rescatats de fet, més no podia fixar-se terme per al rescat.

Preguntat de si serien repatriades les forces aviat, va contestar afirmativament. Amb les quantitats fixades en el pressupost ordinari es darà el miracle de substituir per unitats de voluntaris i indígenes les tropes expedicionàries que ara són a l'Àfrica, quals tropes estaran ja en la Península l'any nou.

Anuncià que el general Burguete sortirà el dimecres cap a Tetuán a l'objecte de rebre la visita del Raisul al qual ha demanat una entrevista amb l'Alt comissari. Des de Tetuán el general anirà a Melilla.

Acabà dient: "Per a donar idea de l'estat de pacificació en què van entrant les kables, els diré que amb un terme de tres dies sortiran per a Tetuán els enginyers civils senyors Silva i Delolase, els quals sortiran sense escolta a estudiar el traçat del ferrocarril de Bu-Haxem, carril que travessarà les muntanyes de Bent-Arós. El ferrocarril es començarà a construir desseguida que acabi l'estudi del traçat.

**ELS PARTITS DEL MARROC**

A darrera hora de la tarda el general Burguete ha donat aquesta nota a la Premsa:

"Les notícies que ahir s'anticiparen respecte a la disensió en nostres partits afectes que cada vegada van tenint major predomini i el que segueix Abd-El-Krim, es confirmen plenament, ja que les fraccions de Udad-Alí i de Beni-Tuzin, veïnes a Beni-Urriague, el partit afecte al Maghzen, que és el dels Udad-Yahia, va tenir ahir combat amb els partidaris d'Abd-El-Krim que han sigut totalment derrotats.

A Guesnaya també segueix augmentant nostre partit, i en totes les demés kables segueixen molt actives negociacions de les quals es tenen notícies favorables, inclòs del partit més desafecte, que sens dubte al donar-se compte de com augmenten forces al partit del Maghzen, cerca medis per a concertar-se amb nosaltres.

També la kabila de Beni-Uli-xech tracta de sotmetre's, oferint entrega de reenes."

**GENERAL A L'AFRICA**

Disposant que el general de brigada don Anfred Martínez, el qual comanda la primera brigada d'infanteria de la segona divisió, passi destinat, en comissió, a les ordres de l'Alt Comissari al Marroc.

**EN BURGUETE I EN MILLAN ASTRAY**

El senyor Sánchez Guerra ha rebut aquest matí, al ministeri de la Guerra la visita del general Burguete i del tinent coronel senyor Millan Astray, cap del terç estranger.

**CREUS DE MERIT MILITAR**

El "Diario Oficial" del ministeri de la Guerra publica una llarga llista de caps i oficials als que s'atorga la creu del mèrit militar amb distintiu roig, en atenció als distingits serveis que prestaren i mèrits que contragueren assistint a les operacions realitzades en nostra zona del de juliol de 1921 al 31 de gener protectora a l'Àfrica des del 25 de 1922.

Entre dits caps i oficials es troben el coronel Riquelme, el alcohores tinent coronel Lazqueti i el capità Berenguer.

**DIU EL PARE REVILLA**

Els periodistes que fan informació al ministeri de la Guerra parlaren amb el pare Revilla sobre l'assumpte dels presoners.

Manifestà que sobre tal qüestió l'Alt Comissari té un pla que desenvoluparia des de Melilla. Entre tant ell estarà quiet, però si aquell projecte no dongués resultat, interviniria. En Revilla, continuant desenvolupant.

**COMUNITAT D'ANIT**

El telegrama de Guerra, d'aquesta nit, diu lo següent:

"El general encarregat del despatx, des de Tetuán, comunica el següent:

En els territoris de Centa, Tetuán, Larraix, Penzol i Alhucemes, sense novetat.

El comandant general de Melilla comunica que el cantiner de

## La Junta d'Infanteria

### Discrepàncies de caps i oficials

Diu l'"Heraldo de Madrid":

"Continua parlant-se de l'actuació de la Comissió Informativa de l'Àfrica d'Infanteria en els moments presents, amb molin de Tacte de Guadalajara, realitzat pel cap del Terç, senyor Millan Astray, i persona ben informada assegurava avui amb tal motiu que dintre de l'Arma d'Infanteria hi han caps i oficials que no estan conformes amb el manteniment de la Comissió Informativa, i afegia que això es tan cert que hi havien trenta set caps i oficials de l'Arma que no havien volgut cobrar els sous de setembre perquè els habilitats, complint l'ordenat, els hi descomptaven la quantitat corresponent per al sosteniment de les Comissions Informatives, Centrals i Regionals."

la posició de Midar, acompanyat d'un moro, fou agredit entre aquella posició i Bu-Farhub, el dia 7, apareixent el dia 8 el cadàver del moro, suposant-se que'l cantiner està en poder del enemic.

El dia 7 fou hostilitzada la posició de Midaramb per quatre canonades, sense novetat.

El capità de la octava Mía manifestà que el ghej Bu-Kicho-Huahach-Amar i demés gent de Guelaya, sotmesos, han passat a l'antiga posició d'Amexdan, encarregant-se de la vigilància d'aquella part.

El comandant de la 10 Mía, de Dar Qebdani, comunica que a la nit del 5 han fet acte de submissió 19 famílies, compostes de 108 perdonats que foren perseguïdes per l'enemic el qual no logrà pendre-les-hi el bestiar, por haver organitzat aquella Mía una petita barca amb els parents que siacabaven de sotmetre, que sortien al seu auxilli, creuant-se alguns trets sense novetat per nostra part."

**NOTICIES DE MELILLA**

MELILLA.—Les bateries de Timayast canonejaren als grups enemics que s'abastien en el campament. També prengué part la bateria de la posició de Kadia.

— El canó rebel va disparar sobre Acib-El-Midar, caient algunes granades vora de l'ampit.

— Del campament de Kandasi sortí una columna composta de forces de les tres Armes i Cossos auxiliars, que feu un passeig militar fins a les muntanyes de Rocherit.

De l'istutin sortí altre columna que establí contacte amb l'anterior.

Ambdues columnes tornaren a llurs bases sense novetat.

— S'ha establert una línia telefònica que permet comunicar amb la posició d'Udad-Alsa i altre amb Cala Tramontana.

— Se sab que ha sigut posat en llibertat el cònsol d'Espanya a Uxda, que estava detingut en el lloc Duamer de Salf-Salf. Retornà a Uxda.

— Aviat es celebrarà una festa en el fort de Cabrerizas, dedicada als presos militars i indígenes.

Ha sigut organitzada per la senyora del comandant general.

lava d'altres coses, entre elles quècom referent als jueus de Poldia i tot això—diu—havem de conèixer-ho per a poder discutir amb fonament de causa.

El baró de Viver intervé en el debat per a manifestar que ell, en la darrera sessió, volia presentar una proposició, però no va fer-ho a insistències del senyor Rocha. Llegeix malament el text de la proposició que motiva aquest debat, i pregunta què és el que s'exigeix a Espanya, puix, segons ell, l'acord de la Societat de les Nacions es refereix als Estats que no es formen part i com que Espanya hi és—diu el senyor Bumeu—la Societat de les Nacions ja l'hauria obligat a fer-ho si és el pertoqueix.

El senyor Esteve, dirigint-se al senyor Rocha, li diu que no té inconvenient en deixar-li el document, però desitja que la posició es discuteixi en aquesta sessió, ja que en la pròxima, el senyor Maynés, cap de la majoria, estarà absent de Barcelona. Aitrament, després de la proposició d'urgència aprovada en la darrera sessió, és improcedent que s'ajorni novament la discussió.

Contestant al senyor baró de Viver, li fa saber que l'acord de la Societat de les Nacions es refereix a aquells Estats que no han celebrat tractats diplomàtics després de la gran guerra. Espanya està adherida a la Societat de les Nacions, però com que Espanya no ha pres part a la guerra, no ve obligada, en virtut del tractat de pau, i per tant, queda afecte a la recomanació que motiva el projecte d'acord que s'està discutint.

El senyor baró de Viver obje-

ta que la proposició presentada diu que Espanya no forma part de la Societat de les Nacions, a la qual cosa ha de fer-hi remarcar el senyor Esteve que llegeix malament, puix diu la proposició que Espanya pertany a la Societat de les Nacions com ha de saber prou bé el senyor baró de Viver.

El senyor Rocha insisteix en que el document és llarg i no pot traduir-se tan ràpidament per a poder-lo discutir avui. Proposa que es tradueixi i que s'ajorni la discussió per a la sessió vinenta. Diu que el que es pretén amb aquesta proposició és produir un cop d'efecte polític, i per tant, el millor és ajornar-lo.

El senyor Maynés es dol que es torni a discutir si s'ha de fructar no no de la proposició. El senyor Rocha sap molt bé el que passa al mon i allega una ignorància que no pot creure's. Va demanar més dades que el senyor Esteve li portà avui i ara que les té, diu que no està enterat de l'assumpte. Posats en aquest terreny no serà possible discutir res. Davant de l'actitud del senyor Rocha proposa als seus companys de Consistori accedeixin en el que demana aquell senyor.

El senyor Rocha insisteix demanant que quedi la proposició novament sobre la taula.

El senyor Esteve, davant del prec del senyor Rocha i de les manifestacions del senyor Maynés, accedeix a que quedi sobre la taula, però demana que no s'entremeti aquesta situació.

Aitrament demana que una còpia de la traducció sigui afegida a l'expedient, sense caràcter oficial.

La proposició queda, doncs, novament damunt la taula.

Són aprovades altres proposicions que hi havia damunt la taula.

**Despatx ordinari**

Són aprovats nombrosos dictàmenes que figuraven a l'ordre del dia, excepte quatre o cinc que el senyor baró de Viver demana quedin damunt de la taula.

**Proposafons**

Sots s'en presenta una signada pels regidors senyors Rocha, Roure, Junyent i Maynés demanant es concedeixin plantes, flors i ramatge per a l'ornament del Centre Aragonès el dia que celebrará la festa de Nostra Senyora del Pilar.

**Molons, precs i preguntes**

El senyor Casajuana fa unes preguntes sobre el monopoli de les sorres, i es dol que hagi estat prescriu per la Comissió que intervé en el Dipòsit Franc, puix no l'ha aviat a una de les reunions celebrades darrerament. Presenta la dimissió del seu càrrec d'his d'aquella Comissió.

Els senyors Maynés i Rocha s'estranyen de no manifestar per aquell senyor i li donen explicacions.

El senyor Marial anuncia a l'alcalde una interpellació sobre la gestió de la Junta de Museus, puix malgrat haver-se dit al Consistori que les obres que hom feia al Palau de Belles Arts eren tan sols com a prova i en una sala, i malgrat haver-se nomenat dos delegats per a que ho inspeccionessin, les obres continuen i la Junta de Museus segueix fent lo que millor li plau. Diu que farà

la interpellació el dia que siguin el Saló de sessions els senyors Barbey i Duran.

Contestant al senyor Casajuana li diu que lo del concert de les sorres marxa satisfactoriament per a els interessos del Municipi i de la ciutat.

El senyor Barbey contesta al senyor Marial, afirmant que l'han sorpres les seves manifestacions, puix des de les primeres obres que va denunciar el senyor Marial, que es feien a via d'assaig i que foren sospeses, no se n'han fet d'altres. Diu que veuria amb greig que es fes una visió d'inspecció, puix aixís podrien conèixer's de que lo dit pel senyor Marial no és cert.

El senyor Marial rectifica.

El senyor Domènec denuncia els abusos que es cometien amb el preu del pa, que es el mateix que durant la guerra. Demana a l'alcalde faci gestions prop del governador per a que es vegi si els preus de les farines i el benefici que fan els flequers permetrien baixar els preus en benefici del públic.

El senyor marqués d'Alfilla dona compte de les gestions realitzades fa algun temps en aquest sentit i que donaren resultat negatiu. No obstant, promet ocupar-se de l'assumpte.

El senyor Rocha insisteix en la petició que ha fet a l'alcalde al començar la sessió i li recomana demanar l'acte de la sessió en que va aprobar-se la proposició demanant fos reconegut el dret que té Catalunya a regir-se i governar-se, preguntant li contesti en una sessió pròxima.

No havent-hi més assumptes, l'alcalde aixeca la sessió a les vuit i vint minuts.



## Crònica Social

## ELS MINAIRES DE FIGOLS

Contràriament a la notícia propagada per alguns diaris, dient que la setmana pròxima quedaria completament resolt aquest conflicte, podem assegurar que sabem que la vaga dels minaires de Figols per ara, ni per la setmana entrant, tindrà solució, i si aquesta vingues, quan vingui, no fora precisament deguda a la intervenció del delegat del Govern civil, senyor Roselló, amb qui la Societat Anònima Carbons de Berga (mines de Figols) ha romput per complir tota classe de relació.

Així mateix hem de fer remarcar que el senyor Jacint Poll, apoderat de dita entitat, recomana que no s'hàn de deixar sorprendre per noves que no tenen cap valor, com les que han sigut facilitades darrerament, donant compte de reunions que no han estat celebrades i d'acords que mai no s'hàn pres.

## NOVA ENTITAT

S'ha constituït en aquesta nova entitat: la "Càmera Mutua Industrial", Corporació d'industrial i comerciants detallistes, quedant establertes les oficines a la Rambla de les Flors, núm. 24, primer.

## DETENCIÓ

Alguns agents de policia delinquen al carrer del Carme a un individu que repartia fulles subversives, altament injurioses per les autoritats, trobant-se-li també diferents exemplars d'aquelles, que porten el peu d'impremta de Marsella.

El delinqüent fou posat a disposició del capità d'infanteria En Ferran Caturia, jutge d'aquesta Capitania general.

## EL RETIR OBRER

Firmada pels representants que componen el Comitè Pro Retirs Obrers han estat profusament repartides per les barriades del Clot i Sant Martí unes proclames convidant als obrers a l'acte de propaganda a favor del programa mínim de les conclusions de millores a la llei de Retirs que tindrà lloc el proper dijous, dia 12, a les deu de la vetlla, en l'Ateneu Obrer Català de Sant Martí, plaça Mercat, 2, Clot.

A n'aquest acte, que serà públic, hi parlaran els senyors Vilanova, Palomas, Nieto i el president del Comitè Pro Retirs, En Pere Gorga Artigas, els qui dissenyaran entre altres punts de dit programa, sobre el que fa referència a la contribució a pagar per part de l'obra d'una pensió mensual obligatòria, que atorga a les tres que paga el patró per cada any de dos obrers i una que'n paga l'Estat per a cada treballador, li permeti percebre un concepte de retir i als setanta anys com a màxim la pensió mínima de 1.000 pessetes anuals.

També han signat convidar a l'acte les Societats Obreres, Cooperatives i Ateneus que sentin jupades per a aquesta humanitària campanya, les que podran unir-se a les peticions que en favor dels obrers vells seran emeses al president del Consell de ministres i ministre del Treball i a les comissions de l'acte.

## CONVOCATORIA

A tots els companys del Sindicat Professional de Simuladors i Ajudants de Cuina dels obrers, per demà, dimarts, dia 10, a les quatre d'ore de la nit, a la reunió general que es celebrarà al local social de metal·lúrgics, carrer Guadalupe, 14.

## Ateneu Empordanés

## Restauració del Contrapàs

El treball que ve realitzant l'Ateneu Empordanés i el Comitè corresponent, per a restaurar l'antiga dansa Contrapàs, ha trobat un ressò entusiasta en la vila de Torroella de Montgrí, amb motiu de la celebració de la seva festivitat tota unió, darrerament.

Un grup d'entusiastes sanzanistes decidiren efectuar un assaig de restauració a qual hi organitzaren en l'estatge del Sindicat Agrícola dues orquestrons d'un bell Contrapàs procedent de l'Ateneu de la vila "Els Fancals", de Banyoles, a càrrec de la societat "La Lira", de Torroella de Montgrí.

Acudí a dit estatge enorme concurrència, que celebrà amb entusiasme la novetat, que tingué adreçada, l'atracció d'un intent de ballar el Contrapàs per un grup de venedors pagesos.

Assistí a n'aquests festes, en representació del Comitè de Barcelona, el seu assessor tècnic, don Salvador Raurich, qui convocà a una reunió a presídiosos elements folklòrics i sanzanistes de la localitat, de qual acte sorgí l'acord de fundar a Torroella de Montgrí una Associació per a restaurar el Contrapàs, baix la direcció d'un Comitè adreçat al de Barcelona, per a verificar conjuntament els treballs de restauració. El d'ontítics social d'aquest Comitè serà a l'Ateneu Montgrí.

El Comitè ha començat la tasca d'investigar tot el que concerneix a la dansa, en aquella comarca.

Amb motiu d'aquesta acta, la notable cobla "Els Montgrins" començà a assajar un Contrapàs. Més transcrit al gust modern, pel senyor Raurich i donà la primera audició pública de la "Sardana del Contrapàs número 1", composta per dit autor sobre motius d'un heremita Contrapàs emporandés, que tingué gran èxit per la novetat i puresa d'aquest gran estil popular que constitueix una sorpresa pels harmonies.

El Comitè de Barcelona ha pres l'acord de felicitar cordialment als torroellenos per tots els actes realitzats i oferir-los-hi incondicionalment apoi i concurs.

## Jocs Florals de l'Empordà

La Junta directiva de l'Ateneu Empordanés es complau altament el fer pública manifestació d'agraïment al generós patrocini d'Ernest B. Calbó, per la gentilesa que ha tingut envers el Consistori dels Jocs Florals de l'Empordà, otorgant la institució d'un premi anual que importa 200 pessetes. El noble gest del senyor Calbó, solament procedí per la família Pella i Forgas, es digna de tenir imitadors entre la multitud de personalitats acabades de la nostra comarca.

## RELIGIUSES

Avui, Sant Francesc de Borja. Quaranta Hores: Avui, a l'església de Religioses Filles de Nostra Senyora (Ensenyança, carrer d'Aragó). Hores d'exposició: de les vuit del matí a les sis de la tarda.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona de l'Ajuda, a la seva església, privilegiada, o de la Bonanova, a Sant Agustí.

Adoració Nocturna: Avui, Torn del Sant Angel Custodi (a la parroquial d'Hostafranchs).

Velles en Sufragi de les Ànimes del Purgatori: Avui, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). Torn de Jesús Crucificat.

Es troba a Barcelona la reverenda M. Clara de Sant Josep, que ha estat elegida fa pocs dies superiora general de la Congregació de Mares dels Desemparats.

El senyor bisbe de Tortosa ha signat el nomenament de coadjutor de Penyscola a favor del reverend Josep Furió.

S'ha possessionat del benefici del Sagrat Cor de Jesús, de la parròquia de Vinaròs, el reverend Josep Rueda.

Ha estat nomenat canonge de la Catedral de Solsona, després de brillants oposicions, el reverend il·lustrat Manuel Vilalta i Antich, secretari de Cambra del Bisbat.

A l'església de Sant Felip Neri, el senyor bisbe va confirmar ahir a 84 nens, que foren atipadriats per En Pere Laberna i Na Celerina Romeu.

## MUSICA

Amb motiu de les festes de la 8.<sup>a</sup> Olimpíada, que projecten celebrar a París, ha estat llegada la idea de fer-hi a l'Empordanés grans festes de música, acoblant a la capital de França les orquestracions més amonades del món musical.

A l'efecte, llegia en un dels darrers números de la revista parisenca, "Le monde Musical", el programa que tindrà a continuació:

"Que l'Espanya ens doni l'Orquestra Casals, que l'Hispania ens doni l'Orquestra de l'Ateneu de l'Empordà, així, junt amb les nostres tres grans orquestracions de París, podrem celebrar una Setmana que farà gran crit i ens anuenciaria que per tota la nit el món principal dels estats sinfonics."

D'altra banda, l'Orquestra Filharmonica de París, acaba de constituir-se en Associació, de grans audicions corals i orquestrals, confiant a col·laborar-hi els més cèlebres virtuoses, cantaires i directores d'orquestra. Un dels seus primers actes ha estat enviar una entusiasta endrega a En Pau Casals posant a sa disposició la magnífica orquestra i ensenyant els seus de l'Associació i demanant-li que vagi a viatjar a dirigir-los.

També l'Orquestra Baye, de Brussel·les, i la "Symphony Orchestra", de Boston, han ofert repetides voltes al mestre Pau Casals la direcció de les orquestracions orquestrals.

Heus-ací ja els fruits de la valerosa tasca que ve fent el cèlebre artista català al front de la seva orquestra, aconseguint que en tan breu espai de temps la seva obra hagi representat ja d'altíssima a l'estranger, cosa que ha de ferre estar ben orgullosos a tots els seus compatriotes i admiradors.

L'Associació Intima de Concerts, tenint en compte la quantitat extraordinària de persones que han sol·licitat el ingrés com a socis de la mateixa, els hi prega que se serveixin passar pel seu estalgi social, Maragda, 27 i 29, de vuit a nou del vespre, per a elegir el lloc que desitgin ocupar en la sala de concerts durant aquest curs.

## Crònica Judicial

## ASSENVALAMENTS PER AVUI

## AUDIENCIA TERRITORIAL

Sala primera.—Jutjat de Sabadell.—Incident: Angela Saurí contra Africa Mirens.

Jutjat de Manresa: Menor quantia: Lluís Prat contra Ajuntament de Fonollera.

Sala segona.—Jutjat de la Universitat.—Incident: Miquel Sena contra Nicolás Ferrater.

Jutjat de la Barceloneta: Menor quantia: Rafael Ferrando contra Anton Solanas.

## AUDIENCIA PROVINCIAL

Secció primera.—Jutjat de l'Audiencia.—Violació: El Pal. Jural.

Secció segona.—Jutjat de l'Oest.—Escarni: Joan Pastor. Jural i un oral per estafa.

Secció tercera.—No té assenyalament.

Secció quarta.—Jutjat de la Barceloneta.—Robatori: Antón Badmar Boce, Jural i un oral per estafa.

## DELS JUTJATS

## El de guàrdia

El de la Llotja, secretaria del senyor Riera, ha instruit disset diligències, ingressant en els calabossos un delinqüent, substituint-lo el de la Universitat, secretaria del senyor Claveria.

## Robatoris

El jutjat de l'Audiencia instrueix sumari pel robatori comès abans d'ahir a la Caixa de Preutes del carrer de Tantarantana, número 12, entresol. Per a realitzar-ho, els lladres entraren a la casa per la par part de darrera que dona al carrer de Verrell, sent malbé la porta de cristalls que hi ha, emportant-s'en efectes i joies qual valor no ha pogut precisar l'amo de l'establiment, don Maurici Ferrer.

Altres robatoris semblant va realitzar-se a les set de la tarda d'ahir al carrer de Tamarit, 185, tenda de cristall propietat de donya Lluïsa Rojas.

## Detenció de dos artistes

Pel Jutjat de guàrdia ahir matí va decretar-se la detenció d'una triple d'opereta i un tenor còmic molt conegut a Barcelona. La detenció obeeix a una denúncia presentada per la muller del tenor. La triple, després de declarar, ha estat posada en llibertat.

## Els delictes terroristes

Per al dia 16 del corrent ha estat assenyalada la vista de la causa per timassa d'exposicions contra Magí Marimon Vidal (a) "Fusteret".

Segons el fiscal, el processat pertencient al Sindicat únic i als grups d'acció terrorista, va rebre a últims de setembre o primers d'octubre de l'any 1921 quatre bombes: Ousini, de mans d'Antoni Trilla. Aquestes bombes va entregar-les al Marimon a En Joan Josep, essent trobades la nit del 17 de maig últim en uns camps del carrer de Cavallers.

## NOVES

## Una llarga de vista

Al carrer de Provença uns subjectes entraren a una casa d'opètica, i mentre el un es feia graduar la vista, l'altre, que pel que se veu és molt llarg de vista, va penjar uns prismàtics valencians en 500 pessetes.

Abdons fugiren, sense que se'ls pogués agafar.

## Mossegada

Per assalida al Dispensari de Santa Madrona la mena de dotze anys Lluïsa Martínez Gutierrez per haver-la mossegat un gos al carrer de Sant Rafael.

Se li apreà una ferida a la cama esquerra, qualificada de profundament reservat.

## Robatori important

En l'establiment de compravenda que En Maurici Ferrer té al carrer de Tantarantana, número 12, entresol, entraren els lladres, fent la porta d'entrada i rebentant després la caixa de caubis, s'emportaren totes les joies de l'establiment.

No es pot precisar la quantitat del robatori, però s'assegura que és de gran importància.

## Altres robatoris

En Jacint Sereno ha denunciat a un subjecte nomenat Guillem Artiga, a qui acusa d'haver-li robat joies per valor de 2.500 pessetes.

## Incendi

En el carrer del Ruch Condal, número 13, segona, segona, ahir se li va incendiar a Teresa Carro Catalayud l'alcohol amb el que estava netejant una maquineta.

El foc es va propagar a alguns mobles, havent-hi d'acudir els bombers.

La dona va ésser assistida a la Casa de Socor del districte, a conseqüència de l'esglai.

## Atropell

Al pujar al tramvia al carrer del Clot En Joan Moya, del 32 anys, fou atropellat pel cotxe i resultà amb una ferida greu, degut a la qual se li va haver de tallar la cama dreta.

L'operació fou feta al Dispensari de Sant Martí.

## Inaugural de Curs a l'Escola Industrial de Vilanova

En el tren especial del matí sortiren del baluard del Passeig de Gràcia, en direcció a Vilanova, el director de l'Institut de Qüímica aplicada, senyor Agell i Agell, el marquès de Carulla, amb el seu secretari senyor Argiles i el senyor Utrillo i una nutrida representació de la Premsa diària de Barcelona.

Un cop a Vilanova hi trobaren el diputat d'Acció Catalana per aquell districte i professor de l'Escola Industrial, senyor Massó i Llorens, representant de la Mancomunitat de Catalunya; el senyor Luengo, per el Govern civil; un senyor general i el director de l'Escola, senyor Riquelme; el balló de Vilanova, En Joan Pujol, el claustro de professors i el degà del col·legi, doctor senyor Benavent.

En arribar a l'Escola, malgrat la senzillesa amb que està muntada, endevinem per l'esperit de serietat i treball que hi domina, com després poguerem veure més detingudament.

Hom procedí a dos quarts de dotze a la inaugural de curs i repartiment de premis, al qual erem galantment invitats.

La sala d'actes era atapeïda d'escolians, noia i noies. El rector de la Universitat ocupà la presidència juntament amb les personalitats esmentades.

El discurs estava encomanat al professor de l'Escola senyor Tous i Bertran, i fou ple de seny i coneixement tècnic i inflat de patriotisme espanyol, i parlà després el senyor Riquelme referint-se a l'anterior parlament. Alabant-lo s'engreca i fa un elogi de l'activitat espanyola estesa de l'Amèrica o l'Àsia, i referint-se més concretament a l'Àfrica parla de la festa de la raça pròxima, celebrada i de la necessitat de que els vilanovins vagin a portar si cal els diners i la sang a aquelles terres en profit de la civilització.

Es plany de la manca de protecció pecuniària de l'Estat vers l'escola i agraeix l'esforç de l'Ajuntament i la Mancomunitat.

Acaba agraïnt a tothom, i més que a ningú "al pare acadèmic", marqués de Carulla l'assistència.

El secretari de l'Escola llegí la memòria del curs, de la qual en retreurem un detall ben significatiu, que és la gran proposició que assoleixen els alumnes sospesos, com a prova d'un encertat rigorisme científic.

Es passà a la repartició de premis, durant la qual els escolians pujaren a rebre el diploma de mans del rector.

La manca d'espai ens priva de donar compte dels premiats, alguns d'ells escolians darrerselles.

El rector fa un eloqüent discurs glosant la significació de l'acte i la joia que li proporciona assistir-hi i remarca la importància que té el que tots els alumnes hagin recollit personalment el premi, la qual ensa demostra que estimant-lo se'n fan més dignes.

Acaba fent vots per la cultura i la prosperitat d'Espanya.

Cal esmentar la bondadia del nostre del senyor Massó i Llorens i la seva resignació durant els discursos.

Acabat l'acte foren obsequiats per un àpat esplèndid en el sumptuós palau de residís dels seus títics anys En Víctor Balaguer, esdevingut Museu i Biblioteca, i el senyor Luengo feu les delícies dels trenta cufs començats que volaven la taula.

I retornarem a Barcelona, agraïts de les atencions de que forem objecte, però conduguts en el curs de l'orientació positiva de aquella Escola que per altre part podria ésser citada com a model per la seriositat i el vertutós entusiasme dels seus professors, començant pel director, senyor Riquelme.

## UNIVERSITAT

Ha assumit al lloc 148 de l'escala el doctor mossèn Martí Martínez i Ramirez, candidat d'Història Universal a la Facultat de Filosofia i Lletres.

S'ha concedit en propietat l'auxiliària de la secció de Dretes de l'Escola Normal de Mestresses de Tarragona a Na Irene Roig Acuña.

Entre els senyors que han visitat al rector de l'Universitat s'enumeren el doctor Tames Pujals, el jutge municipal N. Alvar Curiel i el senyor Miljorla, inspector de primera ensenyança de Lleida.

## GOVERN CIVIL

Es mossos d'Esquadra comuniquen al Govern civil, que s'ha trobat a la via del tren, prop de Premià, el cadàver d'un individu nomenat Francesc Trilla Serra, nova, de 40 anys d'edat, que es suposa fou llençat del tren.

Registrat el cadàver, se li trobà un carnet del Sindicat únic, una platola, tres carregadors i vuit capsulines, diversos fulles claudients i diferents segells de optització de dit Sindicat, de cal i dos vals.

## Acte d'afirmació matronal

El diumenge a la tarda tingué efecte l'acte anunciat d'Afirmació matronal, organitzat pel Col·legi de Llevadores d'aquesta ciutat i amb la col·laboració de delegades de diferents Col·legis espanyols.

Parlaren, endegant-se la mentellina o bé venint-se entre mol i mol, les senyores Na Teresa Majordom, Na Júlia Aguiló i Na Júlia Turbau, del Col·legi de Barcelona; Na Dolores March, del de Sevilla; Na Aurora Nàjera, del d'Almeria; Na Concepció Belda, del de Cartagena, i Na Filomena Guilló, del de València.

Entre els parlamentaris cal esmentar el de la senyora Nàjera, la qual digué textualment:

"Companyes: Vine en nom de les companyes d'Almeria per a donar-vos una forta abraçada en nom d'elles. No tinc res més a dir-vos." (Llargos aplaudiments.)

Es concretà la necessitat d'anar a la unió de Federacions de Llevadores per a aconseguir més fàcilment el millorament de la classe. Per a això cal un treball intens i pel damunt de tot la unificació de voluntats.

Totes les llevadores sortiren de l'acte amb l'esperança de què ben aviat veuran assolit el seu cobejat i just triomf.

## DEL MUNICIPI

## Notes informatives

## La Tinència d'Alcaldia del districte segon

S'ha encarregat de la Tinència d'Alcaldia del districte segon el regidor senyor Olivella, qui ha reiterat les ordres que respecte a higiene tenia donades el tinent d'alcalde en propietat senyor Barbey.

## Visites a l'alcalde

Ha visitat a l'alcalde N. Enric Pérez Egea, en representació de l'alcalde de Sant Sebastià, que ha vingut a Barcelona per a estudiar l'organització del Saló de la Moda d'aquesta ciutat.

També ha rebut l'alcalde un telefonema del regidor de València senyor Ballester, manifestant-li que ha vingut, delegat per aquell Alcalde, per a estudiar l'organització de la comissió de Cultura del nostra Ajuntament.

## Mocions d'Eixample

Han estat formulades a la Comissió d'Eixample les següents mocions:

Del senyor Navés per a que s'iguin convocades voreres al carrer "Navas de Tolosa", entre les de Meridiana i Ruz de Padrón.

Dels senyors Massot i Escoll, i Santanaria, per a que s'instal·li la plataforma de la font de la plaça del Canonge Rodó.

Dels senyors Navés, Massot i Escoll, per a que s'assanyalin les cases que corresponen al carrer "Navas de Tolosa", entre les de Meridiana i Ruz de Padrón, i per a que s'instal·lin quatre bombetes per a l'enllumenat elèctric a n'el mateix troc de carrer.

Dels senyors Carrarach i Iglesias, perquè s'instal·li una bombeta elèctrica al carrer de l'Amargura.

Dels senyors Massot i Escoll, per a que s'instal·lin bombetes elèctriques al carrer de Pujadas fins a Espronceda, i perquè hom procedeixi a la explicació d'aquest darrer carrer.

## Donatius per a uns Jocs Florals

La Comissió de Cultura proposa a l'Ajuntament que es concedeixi un lot de llibres dels que existeixen per duplicat a l'Arxiu municipal, a l'Arxiu del millor treball sobre el tema que assenyalà la Comissió organitzadora dels Jocs Florals, que té el propòsit de celebrar la Federació Montgrinca Anomenada i l'Ateneu Autonomista del districte sisè.

## Els únics socis d'actes

Al despatx de l'Alcalde ha estat signada l'escriptura de les obres de construcció de dos edificis: un a la plaça de l'Universitat i l'altre al passeig de Guàrdia, anomenant amb el carrer de València, a favor d'En Joan Gual, per la quantitat de 115.000 pessetes. Fou autoritzada pel senyor En Guillem Alcover.

## PALAU DE LA GENERALITAT

## Comissió provincial

La Comissió provincial ha despenyat les següents assumptes de la Secció de comptes municipals:

Declamació programada d'apropiació i ús dels comptes municipals de Calabell, corresponents a l'any 1919-20; Calabell i Sant Mader de Ruges, corresponents a l'any 1919-20; Alcala, Campelles, Gavà, Pedregal, Sant Pere de Roda, Sant Pere de Rodes i l'Eixample, corresponents a l'any 1920-1921.

## L'Escola del Treball

El curs de Lectures Literàries de l'Escola del Treball, començà aquest any el vinent dissabte, dia 14. Les lectures seran públiques i tindran lloc, regularment, tots els dissabtes, a un quart de set de la tarda, a la Sala de Conferències de l'Escola.

## Repartiment de premis a l'Escola Mossèn Cinto

El diumenge al matí tingué lloc al Foment Català el repartiment de premis als alumnes del curs 1921-22 de l'Escola Mossèn Cinto" festa que alhora inaugurà el curs present.

Occupaven la presidència la Junta directiva del Foment Català; els mestres de l'Escola senyores Laura Castellà i senyores Paronella, Tomás i Coll, i el doctor Riera i Puntí, delegat de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana.

Obri l'acte el president del Foment, En Joan B. Morató, felicitant als deixebles per la tasca del curs passat i encoratjant-los pel present. Acabà demanant l'ajut de tothom perquè pugui prosperar la catalaníssima Escola.

El secretari senyor Cardona llegí la memòria del curs 1921-22, fent constar l'esforç que ha costat la implantació de l'Escola i l'èxit pedagògic obtingut.

El senyor Peronella, director de l'escola, explicà el sistema d'ensenyança que usaven. Digué que s'ha d'inculcar als infants una activitat per a allunyar l'avoriment, que s'han de aprofitar els coneixements que el deixeble porta a dintre i que cal posar al costat de l'escola la vida.

Després es repartiren els premis.

El senyor Riera i Puntí llegí l'Escola Mossèn Cinto". Es plany dels pares que no volen portar els fills a un col·legi català perquè es pensen els mateixos que només s'hi ensenya la llengua catalana i la història de la Pàtria. Digué que l'escola que no ensenya en català no fa feina profitosa, perquè havem de formar nos nostres per Catalunya. I acabà felicitant en nom de la "Protecció" al "Foment Català i a l'Escola Mossèn Cinto".

I per fi de festa l'orfeó Mossèn Cinto cantà "El rossinyol", "Sant Josep i la Mare de Déu", "La sardana de la Pàtria" i "Els Segadors", que foren chorejats per tothom.

## Problemes socials

## L'atur i la mà d'obra

Amb aquest títol publica la "Revista Internacional del Treball", de l'Oficina Internacional, en el seu número corresponent al passat setembre, diversos quadres referents a l'estadística de l'atur en els països de més importància industrial del món. Segueixen els mateixos les fluctuacions trimestrals des de 1903 fins a juny de 1922, i com és natural manca el que es refereix als països de guerra ja que la majoria d'estats no facilitaren cap dada estadística en aquell temps.

Com a via explicatòria cada quadre va precedit d'



## FUTBOL

Però en la segona part, en que

lista. Els mitjos, en la segona part, se sostingueren valents i decidits, donant força joc als seus davanters. L'empenta d'aquesta es degué particularment,

**Parelles mixtes:** Senyoreta C. Mora i J. Mas, del C. A. D. C. I. que guanyaren el primer lloc.

Saló, 400  
1.700  
Tots els mobles per un pla  
1.700 pessetes  
**EL UNIVERSO**

De 25 fins a 3000 biügles  
Pbla. 8. 1/2. Flor. 16

De 25 fins a 3000 buques

Tots els mobles per un pla  
1,700 pessetes  
**EL UNIVERSO**  
Conent. 3 bls. B



# Els Espectacles

## TEATRES

### Teatre Català Romea

Tel·lèfon 3.500 A.—Dimarts, dia 11, a dos quarts de deu, vetllada inaugural. 2 estrenes, 2

### Palmes i flors

Comèdia en tres actes d'En Pompeu Cruïuet, interpretada pels senyors Morera, Ortiz, Coto, Valenti, Ribas i Coscolla i els senyors Montero, Almeric, Grases, Guitart, Torrens, Serrallonga, Baroqui, Ferrándiz

### Per la foto, Merceneta

espectacle en dos quarts d'En Josep Burgas. Dijous tarda, a les cinc, espectacle per a infants. Estrena del meravellós espectacle, en tres actes i vuit quadres, d'En Josep M. Folch i Torres

### EL PRINCEP BLANC

Es despata a comptaduria.

### TIVOLI

#### Teatre Liric Català

Avui, dimarts, Nit, i totes les nits:

L'èxit sorollós de la grandiosa obra en 3 actes i 8 quadres del mestre Morera

### DON JOAN DE SERRALLONGA

per Emili Sagi-Barba.

L'èxit més gran del Teatre Liric Català

### TEATRE NOVELTATS

Circo Equestre  
Grandiosa companyia de Mr. Ventura Gannau. Avui, dimarts, nit, a tres quarts de deu, grandiosa èxit de tota la companyia. Ovarious a Les 4 Astors, Trio Koronas, Miss Emily, Togo-Hata i Melvyn Bros; vestimenta suntuosa de Cécile Broca, amb la seva pròpia orquestra; Les 3 Horbarts, Frenco Cholo, Theo-Hallion Carls, amb els seus 100 salts animals. Últims dies de

GRAN RASTELLI  
aplaudiments continus als graciósos ritmos Pompoft, Thedy i Emil. Demà, nit, a tres quarts de deu, vetllada programada per tota la companyia i començant amb A BARCELONA del GRAN RASTELLI; la gran maravella del món a tres notables artistes: Cécile Broca, Trio Koronas i The Haulon Carls. Dijous, festiu de Nassa Broca del Pilar i festa de la Roca, tarda, matí i nit, a tres quarts de deu, vetllada de 4 col·lectes atraccions, 4; Troupe arcaica, composta de 8 extraordinàries saltadores; Les 3 Jupiters, famosos llançadors d'ous; Els 3 toros bruts, presentats per En Artur Manzano, i debut de

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

SCIENTES MYSTERES

## LA PUBLICITAT

Després de la gran partida a ciutat, Sant i Salas, contra Ondarres i Urquidí.

## DIVERSOS

### Saló de la Moda

**PALAU DE L'ART MODERN**  
Pau de Montjuich  
AVUI, PENULTIM DIA  
Concert per la Banda Municipal  
Exposició de models, manufactures de luxe, oberta al públic fins al dia 11. Entrada, al matí fins a les dotze, i passeta. Per la tarda, passeig de maniquis vivents. Exhibició de models de vestits, pells i barrets, de 5 a 7. Entrada, 10 pessetes.

### PANYOS

**J. MIR VIVES, S. A.**  
Ronda de Sant Pere, 15  
Temporada d'hivern  
Gran assortit en Meitons, Xevits, Estams, Gabardines, Bellardines, Xesters, Gèneres per a Abrics i articles blaus i negres, Camusses i gèneres per a vestits jaqueta. Venues a l'engròs i al detall  
Retalls els dilluns i divendres

### Gran Teatre Comtal i Gran Cinema Bohemia

Avui, dimarts, magnífics programes. El triomfador; Solda interi; Un home de punya; el quart episodi de El nou Fantomas, el interessant film Victima de la ciència i el setè llibre de la novel·la Els tres mosqueters. En breu: Magnífiques estrenes de Grans Exclusives

### Monumental i Walkyria

Avui, dimarts, Els tres mosqueters, solda interi; Pecadora sense culpa; L'alqueria del oerb; L'estrella d'Orient; La marastra d'En Canut. — Dijous, estrenes. Els tres mosqueters, viut capítol. El nou cavall Pintó, represa per William S. Hart i altres.

## CONCERTS

### Palau Musica Catalana

**ORQUESTRA PAU CASALS**  
Primer concert de Tardor. Demà passat, dijous, 12 d'octubre, a tres quarts de deu del vespre. Programa: J. S. Bach, "Concert de Brandenburg núm. 4", per a violí, flautes i orquestra de corda; Schumann, "Simfonia en si menor" (inacabada); C. Franck, "El capaire maleit", poema simfonic; R. Wagner, "Baccanal de Tannhauser". Segueix obert l'abonament a sis i a quatre concerts, i es despata per al primer concert a l'Unió Musical Espanyola", i i 3, Portal de l'Angel, de 3 a 7 tarda.

## MUSIC-HALLS

### EDEN CONCERT

ASALTO, 12  
Exit enorme del programa  
-Estatues animades-  
Exit sense parió  
D'AMARANTINA

## CINEMES

### Saló Catalunya

Notable suet. Avui, dimarts, grandiosos èxits: "Par l'amor d'un fill" (exclusiva), preciosa joia d'art; Testament suntuós (Duran) per la gentil artista Vivian Martin; per casar-se amb Lillan, gran broma, Dimarts, Programa Ajuria: No sempre triomfa l'amor, per Dorothy Dalton. Dissabte vinent, grandiosa estrena de la primera jornada del cinemàscop triomf de Charlot. El noi (en 2 jornades). Èxit mundial més gran de la cinematografia.

### Diana-Argentina-Excelstor

Avui, quint de El nou Fantomas; Victima de la ciència; El triomfador; El solda interi; Broma matrimonial.

### Palace Cine

GRAN SALÓ DE MODA  
Aristocràticsa costura artística  
Tots els dies, tarda i nit, extraordinària i granitosa estrena de la monumental novel·la cinematogràfica dividida en sis parts, editada de la renombrada manufactura americana METRO.  
ELS QUATRE GÈNERES DE L'APOCALIPSI  
adaptació de l'obra cin d'En VICENS BLASCO IBARRA

### RESTAURANTS

SORTIDA DE TEATRE A CASA DON-TEMP. Restaurant especial. Paix, Ostrins i Mariscos. Quintana, 7.

### ESPORTS

Frontó Principal Palace  
Avui, dimarts, tarda i dos quarts de cinc. Dos intercanvis partits. Nit, a un quart d'onze.

Després de la gran partida a ciutat, Sant i Salas, contra Ondarres i Urquidí.

## DIVERSOS

### Saló de la Moda

**PALAU DE L'ART MODERN**  
Pau de Montjuich  
AVUI, PENULTIM DIA  
Concert per la Banda Municipal  
Exposició de models, manufactures de luxe, oberta al públic fins al dia 11. Entrada, al matí fins a les dotze, i passeta. Per la tarda, passeig de maniquis vivents. Exhibició de models de vestits, pells i barrets, de 5 a 7. Entrada, 10 pessetes.

### PANYOS

**J. MIR VIVES, S. A.**  
Ronda de Sant Pere, 15  
Temporada d'hivern  
Gran assortit en Meitons, Xevits, Estams, Gabardines, Bellardines, Xesters, Gèneres per a Abrics i articles blaus i negres, Camusses i gèneres per a vestits jaqueta. Venues a l'engròs i al detall  
Retalls els dilluns i divendres

### Ferró. - Pintura : Decoració

Sant Domingo del Call, 4-Tel. 4915 A  
AJUNCIS, ROYULS, FAÑANES I OBRES DE TREBALLS D'ART

### Fàbrica de Productes Ceràmics

Rajoles de València i articles de construcció  
**Casimir Vicens**  
Despatx: Tallers, 72  
Tel·lèfon A. 5090  
Fàbrica: Carrer Benavent (próxim a la Travesera de Sans)  
**BARCELONA**

### Fàbrica de Gèneres de Punt

Videa i fills de Joaquim Doy i Fita  
Aranyos de Mar (Barcelona)

### LADILLAS

INSECTICIDA  
PARADELL  
Almirante Cajas  
Asalto-28 Ferretería

### SENYORES!!

El célebre entresol del carrer **CORTS CATALANES, 646** (entre Claris i Passeig de Gràcia)

té ja rebudes les sedes i llanes per a vestits i abrics

EN IGUALTAT DE QUALITATS NO TENIM COMPETIDOR

Ventes al por mayor y detall

## SEÑORA

Recuerde que los almacenes

## EL INDI

por sus importantes contratos de géneros y por tener fabricación propia son los que venden a precios más reducidos

Altas novedades - Lencería - Mantas - Lanería - Sedería - Panas - Astracanes

En beneficio de sus intereses, tenga en cuenta este anuncio y visite

## ELINDIO

CARMEN 24 BARCELONA

Les entitats de cultura més importants de la capital utilitzen els nostres serveis i adopten els nostres mètodes, i procuren fer de la seriositat i bondat del nostre ensenyament.

## COMERC I IDIOMES

Professors nacionals i estrangers  
Davant de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i l'Estalvi

## Academia Práctica

Teneduria de Llibres, Càlcul Mercantil, Taquígrafia, Mecanografia, Reforma de Lletres, Ortografia, Correspondència, Francès, Anglès, Alemany.

**BILBAO, 199, Pral.**

Adoptada por el cuerpo Medical de FRANCIA

Tubos de 20 Comprimidados de 50 Centigramos

BEBED COGNAC BOULE

AVAD CON JABON CHIMBO

BEBED VERMOUT BOULE

PIANOS

DECUERDAS CRUZADAS CON MARCO DE HIERRO

Sublime marca R. MARISTANY

Casa fundada en 1870

AL CONTADO PLAZOS Y ALQUILER

18/Plaza Cataluña 13

Clinica Vies - Urinaries

del Dr. Gmied, Rambla Pla Boqueria, 6, 1.er (entre Hospital i Sant Pau)

VENERI, IMPOTENCIA, SIFILIS

Espectacles exactos al guarantint rapid de les MALALTIES SECRETES

MATRIU, PELL, RUFE-TA, PROSTATA

Consulta: de 9 a 12 i de 3 a 8 (dominica per a empitats i obrers).

Vereingatoris i Pionasmo són els noms de les marques preferides per les cremes per al culcat d'estiu.

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal

Administració de Fiquers J. LLAMUS De 5 a 7 Montaner, 28, principal